

BIBLIA ÉS GYÜLEKEZET

2012. december

A Biblia Szövetség folyóirata

XXIV. évfolyam 4. szám

Aldott karácsonyi ünnepet és új esztendőt kívánunk!

Ára: 350,- Ft

„... várjuk a mi boldog reménységünket, a mi nagy Istenünk és üdvözítőnk, Jézus Krisztus dicsőségének megjelenését...” (Títus 2,13)

Az őszi körzeti csendesnapokat ebben az évben is a miskolci Ref. Egyházkerületi Székházban (nov. 03.) és a budapest-pasaréti ref. templomban tartottuk (nov. 17.), ahol az előadók az Add tovább! felszólításhoz köthető tanítással szolgáltak. A borító belső oldalain található felvételek Budapesten készültek. (A miskolci rendezvényről nem rendelkezünk fotóval.)

„ÁLTALA ÉS ÓRÁ NÉZVE“

Minden advent és karácsony arra figyelmeztet bennünket, keresztyéneket, hogy el ne feledkezzünk Istennek a jövőre vonatkozó ígéreteiről. Ahogy az első advent Jézus Krisztus testet öltésével véget ért, úgy fog elérkezni a második advent vége is Jézus Krisztus dicsőséges visszajövetelével. Amikor Jézus az ő visszajöveteléről beszélt, azt is közölte, hogy az emberiség nagyobb része nem fogja őt várni, nem hisznek annak a nagy napnak ígéretében, mert egészen mással lesznek elfoglalva. Esznek, isznak, szórakoznak, és nem érdekli őket Isten.

Jézusnak ezek a régen mondott szavai szemünk láttára teljesednek be, s ennek megerősítése az, ahogyan az emberiség egy része a karácsonyt ünnepli. S itt ne csak arra gondoljunk, hogy az advent és karácsony mára nagy üzletté vált, amikor árucikkek tömege cserél gazdát, evéssel, ivással ünnepelnek, mert ez még emberileg érthető is lenne. Ami azonban sokkal feltűnőbb lehet – elsősorban a Biblián tájékozódó keresztyének számára –, hogy ezeken a vallási ünnepeken kizárólag az emberről van szó. Az ember került minden esemény, áhítat, vallási szertartás, családi összejövetel középpontjába. Az ember, aki lehet: gyermek, unoka, hajléktalan, vagy szépen felöltözött, éjféli misére, istentiszteletre igyekvő polgár, politikus és művész. Megjelennek a karitatív szervezetek, címlapra kerülnek a jótékonykodó szponzorok, jönnek-mennek az ünnepi jókívánságot közvetítő e-mailek. Hangzanak a szeretetről szóló prédikációk a templomokban, megjelennek a hangulatos jászolbölcsők, szólnak a negédes karácsonyi dallamok, kicsit többet mosolyognak az emberek egymásra. Vagyis minden esemény, emlékezés, ünneplés középpontjában ott áll az ember. A karácsonyi prédikációk tekintélyes része is az első karácsony embereiről, a pásztorokról, Máriáról, keleti bölcsekről stb. szól, azok visel-

kedéséről, a betlehemi polgárok elutasító magatartásáról és még sok egyébről.

Ha az elfogulatlan szemlélő (ha van ilyen) meg akarja fogalmazni az adventi és karácsonyi szokások alapján a mai ember világnézetét, akkor túlzás nélkül mondhatná, hogy korunk emberének világnézetében minden az ember körül forog. A halandó és Isten nélkül született ember szemérmetlenül magát tette a világmindenség középpontjává. S ha valaki ezt negatív magatartásnak minősíti, azt vagy nem értik, vagy kiközösítik, vagy antihumánus, fundamentalista nézetűnek, jobb esetben bolondnak minősítik. Pedig az első advent és karácsony egyaránt arra akar mindenkit emlékeztetni és figyelmeztetni, hogy nem az ember a világmindenség középpontja.

Akkor kicsoda? Az a Betlehemben született, názareti Jézus Krisztus, akit testet öltésekor angyalok hatalmas serege kísért (soha azelőtt és azóta ilyen nem volt). Az ő megjelenése az egész világ számára máig is azt hirdeti, hogy abban a kisgyermekben maga az Isten öltött testet. Mégpedig az egész kozmoszt teremtő és működtető, s a teremtett mindenséget végső célja felé irányító mindenható, örökkévaló, szuverén Isten. Ő teremtette az embert is önmaga számára, ő adott értelmet és célt az életének. Mindenki az ő egyedi teremtménye, saját, mással össze nem téveszthető genetikai kóddal. Isten nélkül egy ember sem születhet és halhat meg, nélküle mozdulni sem tud, és sorsában véletlenül semmi nem történhet. Minden Istenre (Krisztusra) nézve teremtett, ezért neki fog számot adni egyszer mindenki, akár hitt benne, akár nem. Az Isten-kapcsolat nélkül az ember nem tudja megmondani, hogy mi az értelme életének. Isten-kapcsolat nélkül bolyong a világban, mindent elront, tönkretesz, még a hasznos tudományos felismeréseit is akaratlanul maga ellen fordítja. Tehát, a világmindenség középpontja Isten, ő

tartja össze azt. Ezért jelenti ki a Szentlélek, hogy „Minden általa és órá nézve teremtett” (Kol 1,16). Ő érte van minden, és nem az emberért! Ő a középpont és nem az ember!

Karácsonykor ez a hatalmas, mindenható Isten jelentette ki magát és öltött testet Jézus Krisztusban. Bemutatkozott emberi testben, és tudtul adta nevét, hogy segítségül hívhassuk őt.

Jézus Krisztusban az Isten jött kö-zénk, s életével, megváltó halálával és feltámadásával közölte irántunk való szeretetét. De megismertette a bűn, a szenvedés, a halál feletti hatalmát is. Egyedül ő méltó arra, hogy a világmindenség középpontja legyen, és érte, órá nézve történjen minden a mi életünkben is.

A saját maga körül forgó ember tehát súlyos hibát követ el, amikor a középpontba, Jézus Krisztus helyére bármit, akár saját magát, akár más embert helyez. Ugyanis a Biblia mindent bálványnak nevez, amit az ember Jézus Krisztus helyére tesz. A bálvány pedig azért is veszélyes, mert becsap, nem adja, amit várunk tőle, tönkreteszi életünket, és végül Isten ítéletét származtatja ránk.

Vegyük észre, hogy korunk, a társadalmak, sőt gyakran még az egyházak jelentős része is celeb-, és bálványgyártó nagyüzemmé vált, aminek bálvány-termékei közül első helyen kétségtelenül az elbizakodott, önistenítő ember áll, aki azt képzelet és hirdeti, hogy még Isten is az emberért van!

Az első advent végét jelentő betlehemi karácsonyon Isten új, de egyben utolsó nagy jelét adta annak, hogy tulajdonképpen ki a világmindenség középpontja, ki az, akiért minden van és történik. Boldog, aki érti az első karácsony nagy üzenetét, és várja a második advent végét, és a visszaérkező Jézus Krisztust, aki a minden.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok a kedves olvasónak áldott, Jézust váró ünnepet és hétköznapokat!

Dr. Sípó Ete Álmos / Tápiószele

HITÜNK FUNDAMENTUMA AZ ELSŐ ADVENT

Az első advent ígérete Krisztus volt, róla szóltak az ószövetségi próféciaik. Földre érkezésekor az ígéretek beteljesedtek. Földi élete hitünknek az a fundamentuma, ami az emberi történelem meghatározott idejében és helyén, tanúk sokasága előtt bekövetkezett eseményekben gyökerezik. Az Apostoli Hitvallás jól ismert, ám sokszoros felületesen elismételt szövegében pedig így valljuk a testet öltés csodáját: „fogantatott Szentlélektől, született szűz Máriától”, azaz Jézus Krisztus, a Szentháromság Isten második személye testet öltött, asszonytól született, emberként járt itt, közöttünk, vállalta az emberi sorsot. Közülünk való volt, amint azt a Zsidókhoz írt levélben is olvassuk: „mindenben hasonlóvá lett hozzánk, kivéve a bűnt” (4,15), és mégis isteni csoda révén fogantatott, majd Istenként járt közöttünk, Istenként vállalta az emberi sorsot. Ahogyan a kalcedóni, negyedik egyetemes zsinaton (451) megfogalmazott hitvallásban olvassuk: „a mi Urunk Jézus Krisztust valljuk, aki tökéletes az istenségben, és aki tökéletes az emberi létben; aki valósággal Isten és valósággal ember”.

Miért fontos ezt nemcsak tudnunk, de szívvel vallanunk is?

1) Először azért, mert ez a karácsony nagy és egyben megragadó erejű titka és üzenete: a világot teremtő, mindenható Isten a názáreti Jézus személyében emberré lett. Hajlamosak vagyunk arra, hogy ezt szem elől tévesszük, és a karácsonyi történetből olyan mozzanatokot ragadjunk ki, amik elterelik gondolatunkat és figyelmünket erről a mindennek felett álló hatalmas történésről. Egy példa segíthet rávilágítani erre a problémára.

Számtalan igehirdetést hallottunk már erről a rövidke kis mondatrészről: „mivel a szálláson nem volt számukra hely” (Lk 2,7b). Ezt olvasva az igehirdetőnek és hallgatónak egyaránt meglendül a fantáziája, lelki szemük előtt kibontakozik a hosszú út után elcsigázott pár, József és az áldott állapotban levő

Mária, amint sorban csukódik be előttük a betlehemi otthonok ajtaja, s már a vendégfogadóban sincs szálláshely. Csak egy istálló van nyitva, itt kell megszületnie az Isten Fiának... S e gondolatok után gyorsan következik az alkalmazás is: Vajon van-e hely életünkben Krisztusnak, mi megnyitjuk-e életünk ajtaját Jézus előtt? De vajon rólunk szól-e a karácsony üzenete, a mi döntéseinkről? Az Krisztus születés-történetének nagy kérdése, hogy mi, emberek hogyan fogadjuk ma Jézust? Mintha az volna a történet középpontjában, hogy mi megindulunk-e vagy szánalmat érzünk-e iránta – születésének sanyarú körülményeit látva...

LUKÁTSI VILMA
NÉZNI – LÁTNI

Életünk ívelt templomablakán át
így „tükör által, homályosan”
szemléljük Isten szép világát,
s a lényeg sokszor rejtve van...

Akadnak azonban oly' alkalmak,
hogy összeszűkül ez a rés is,
és csak parányi nyíláson át
– odatérdelve közel hozzá –
szemünk tisztábban láthat mégis...!

Az évszázadok során sok téves elképzelés, sőt igemagyarázat rakódott rá az Úr Jézus születését elbeszélő evangéliumi történetekre, amiknek valószínűleg nem sok köze van a valósághoz. Az eredeti bibliai szöveg a születéstörténet kapcsán például nem tud sem fogadóról, sem istállóról. A Lukács 2,7-ből idézett íge ugyanis elsősorban – több mint valószínűleg – pusztán vendégszobát jelöl, ebben az értelemben szerepel ez a szó még később is Lukács evangéliumában, amikor Jézus elküldi tanítványait ezzel a kérdéssel: „Hol van az a szállás, ahol tanítványaimmal együtt megehetem a húsvéti vacsorát?” – ami alatt vendég- vagy felső szobát ért. Viszont Lukács ismeri a vendégfogadó fogalmát is, amit az irgalmas samaritá-

nus példázatának elmondásakor (lásd 10,34!) használ is, ám a karácsonyi események leírásakor nem. Ebben az értelemben tehát a karácsonyi történetben a szállás hiánya ezek alapján nem a vendégfogadó vagy befogadó család hiányát jelenti, hanem pusztán azt állapítja meg ezzel a szerző, hogy Mária és József számára egyik ház vendégszobájában sem volt hely. Valószínűbb tehát, hogy egy vendéglátó család által használt családi térben (ahova a kor szokása szerint minden más, átlagos, szegény sorsú családhoz hasonlóan éjszakára a haszonállatokat is bevitték) voltak kénytelenek meghúzni magukat – nélkülözve ezáltal minden intimitást. Ismerve a közel-keleti ember mai napig híres vendégszeretetét, ami egyébként sok ószövetségi történetből is nyilvánvaló (ld. 1Móz 18,1-8; Bír 6,11-24; Bír 13,15 stb.), nehéz volna elképzelni azt, hogy a távolba szakadt rokont, Józsefet senki ne lett volna hajlandó befogadni. Az elképzelés, ami szerint Jézus istállóban született volna, a második század közepéről származó apokrif Jakab evangéliumára és Jusztin mártír Párbeszéd Tryphoval című írására vezethető vissza. Mintegy száz évvel később Origenész (megh. 254.) az első, aki már pontosan tudni vélte, hol, melyik betlehemi barlangistállóban született meg Jézus, és Nagy Konstantinus császár volt az, aki 326-ban az első bazilikát emeltette a barlang fölé.

Nem szükséges azonban nekünk a karácsonyi történetből szálanomra indító, emberileg elborzasztó történetet fabrikálnunk, ezzel is aláhúzó és túlhangsúlyozandó, hogy micsoda megaláztatást kellett Isten Fiának átélnie a földre jövelekor, hiszen mi a Szent és Örök Istenről beszélünk, akinek egy palotába érkeznie is tökéletesen ugyanazt a megaláztatást jelentette volna – otthagya ezzel örök dicsőségét, beköltözve a bűnnel fertőzött és szennyezett világba. Az evangéliumok szerzői nem erkölcsi tanulságokra akarnak elvezetni bennünket, még csak nem is a születés

körülményei igazán a fontosak – kivéve azt, hogy a helyszín Betlehem, ami a prófécia beteljesülését jelenti –, hanem sokkal inkább az újszülött kiléte. Eredeti kérdésünkhöz visszatérve: bizony nem rólunk (érzelmi megindulásunkról vagy reakciónkról) szól tehát a karácsonyi történet, hanem arról, hogy kicsoda a mi Istenünk, mit tett értünk, és hogy mi mindezt felfogjuk-e a maga valójában, akár még istállóbűz és barlang-hideg nélkül is.

2) Másodsorban, ha eljutottunk az iménti felismerésre – a szent és mindenható Isten látogatott meg minket, bűnös embereket Jézus Krisztus személyében –, akkor nyílik meg előttünk a beteljesült próféta igek sokasága. Most ebből csak egyet emelünk ki. Máté evangélista, amikor elbeszéli Jézus születésének történetét (1,18-25), Józsefnek nemcsak arról a belső tusakodásáról tudósít egyedien, hogy vállalja-e Máriát gyermekével együtt, hanem arról is, hogy a születendő gyermeket Jézusnak (Szabadítónak) kell neveznie. Majd mindezek után Máté, mintegy kommentálva az eseményeket, hozzáteszi: „*Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által: „Íme, a szűz fogan méhében, fiút szül, akit Immánuélnak neveznek – ami azt jelenti: Velünk az Isten” (22-23).* Két részletre érdemes itt felfigyelnünk:

a) Máté nagyon tudatosan kívánta azt elérni, hogy a mindenkor olvasó figyelmét semmi módon ne kerülhesse el a két említett név (Jézus és Immánuél) közötti összefüggés. Még pedig abban a csodálatos értelemben, hogy ez a két név tökéletesen takar egy személyt, aki maga a születendő gyer-

mek. Vagyis mindenkinek egyértelműen kell felismernie, hogy a szabadtítás (ami Jézus nevének a jelentése) nem egy halandó ember, hanem Isten személyes beavatkozása által történik.

b) A másik figyelemreméltó részlet maga az Immánu-Él név használata. Bizonyára sokak előtt ismert, hogy az Ószövetség eredeti szövegében Istennek több nevével is találkozunk. Ezek közül a leggyakrabban előfordulók: YHWH (Jahve), Elohim, Adonáj. Az Immánuél név mégsem ezek közül valamelyiket foglalja magába, hanem a csupán néhányszor felbukkanó Él nevet, ami a sémita népeknél a legrégibbi és általános Isten-név, s amit először Melkisédek ismertet meg Ábrahámval (1Móz 14,18–24). Amikor Isten ilyen néven vált ismertté népe előtt, akkor ez a név erőt, győzelmet, uralkodó hatalmat jelentett Isten létének legalapvetőbb lényegeként (vö. Ézs 8,8). Annál is inkább furcsa ez a szóválasztás a zsidó Mátétól, mert bár saját népének fogalmazza az evangéliumot, mégsem a zsidó nép szövetséges Istenének nevét (Jahve) használja itt (lásd Immánu-Jahve), hanem a teremtő és egyedül uralkodó Istenre más népektől átvett, és velük közösen használt elnevezést. Ezzel mintegy kiterjeszti a szabadtítás ígértét Izrael határain túlra is. Így Máté gyönyörű ívet rajzolt fel az evangélium kezdete és vége között, ahol is először Jézust Immanu-Élnek (=Velünk az Isten, aki erő és győzelem!) nevezi, evangéliuma végén (28,18–20) pedig Jézus szájából halljuk, hogy: „*nekem adatott minden hatalom mennyen és földön; menjetek el tehát, tegyetek*

tanítvánnyá minden népet (...), és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig”. Csodálatos összefüggés ez, mind Jézus érkezésekor, mind földi küldetése vége felé az ő isteni hatalma, örök jelenléte és határokat átívelő missziója kapja a legnagyobb hangsúlyt!

Látjuk tehát, hogy ez a bibliai ige még gazdagabb jelentésű a megszokott karácsonyi örömhírnél, miszerint Isten lehaljolt hozzánk, hogy kiemeljen bennünket e bűnös világból (ami persze tökéletesen igaz önmagában is), hanem ezen túlmenően misszióra hív és ösztönöz bennünket. Amint Isten, aki a misszió első lépését tette meg azáltal, hogy elküldte Fiát erre a világra (ld. missio Dei), a Fia ugyanúgy hatalmazza fel és küldi el tanítványait ugyanebbe a világba azzal az ígérettel, hogy a feladat teljesítésében velük lesz mindvégig.

Ahogy a címben fogalmaztuk: hitünk fundamentuma az első advent, azaz Jézus Krisztus testet öltése. Megkérdőjelezhetetlen történeti valóságán túl abban az értelemben még inkább igaz ez, hogy Isten ekkor úgy mutatta meg önmagát az embernek, mint korábban még sosem, így készítette elő nagy szabadtítását, töltötte be hatalmas ígéreteit, és ajándékozott meg bennünket világraszóló küldetéssel!

Komlósi Péter Attila / Siklós

*

Felhasznált irodalom: K. E. Bailey, *Jesus Through Middle Eastern Eyes*, SPCK, 2008., R. T. France, *The Gospel of Matthew* (NICNT), Eerdmans, 2007., Martin Goldsmith, *Matthew and Mission*, Paternoster, 2001., Tóth Kálmán, *Ószövetségi biblikai teológia*, Budapest, 1994.

A MÁSODIK ADVENT REMÉNYSÉGE

Isten megváltói munkájának látható része az emberek között ment végbe. Jézus Krisztus testet öltése, messiási munkálkodása, engesztelő váltságghalála és feltámadása azokért történt, akiket ezzel Isten meg akart és akar ajándékozni. Jézus eljövételét, megérkezését, majd pedig az egyháztörténetben a karácsonyt megelőző 4 hetes időszakot nevezzük adventnek.

Megváltott életünk, Istentől ajándék-

ba kapott hitünk alapja a Krisztusban elvégzett váltságmű. Jézus kereszthalála, feltámadása isteni csoda, ami nemcsak arra jogosít fel bennünket, hogy a megtörténteke visszatekintsünk. Hitbéli reménységünk alapja ma is az, hogy feltámadott Krisztusunk mindörökké él és esedezik értünk (Zsid 7,25). Csak a megváltott embereknek van Isten által rendezett múltjuk, kegyelembe ágyazott jelenük és menny felé haladó jövőjük.

Ezért soha nem szabad elfeledkezniük arról, amit maga Isten jelentett ki már az első tanítványok számára: „*Ez a Jézus, aki felvitetett tőletek a mennybe, úgy jön el, ahogyan felmenni láttátok őt a mennybe*” (Csel 1,11).

Jézusnak tehát nem csak első eljövetele volt, hanem második eljövetele is lesz. Az elsőben „*szolgai formát vett fel*” (Fil 2,7), a másodikban „*az Emberfia eljön az ő dicsőségében*” (Mt 25,31).

Krisztus második eljövételének várása nem a mindenkori tanítványok menekülése a mindennapok kísértései, erőtlenségei, harcai elől. Nem is abból fakad, hogy félnek a biológiai halál tényével szembenézni, amivel sokszor vádolja őket a világ. Éppen ellenkezőleg, a jelenben és a jövőben is csak azokra a sziklaszilárd isteni ígéretekre építve alapozhatunk, amiket éppúgy be fog teljesíteni Atyánk, mint ahogyan az eddigieket beteljesítette, hiszen: „*Mond-e ő valamit, hogy meg ne tenné? Ígér-e valamit, hogy ne teljesítené?*” (4Móz 23,19).

Mi tehát annak a feszültségében élünk, hogy Krisztus eljött, és „*egyszeri áldozatával*” (Zsid 10,14) örökre megváltott minket a Sátán bűn-rabszolgaságából és a kárhozatos ítéletből, ugyanakkor várjuk, hogy jön, és a menny dicsőségébe magához veszi az övét: „*akarom,... hogy azok is velem legyenek ott, ahol én vagyok*” (Jn 17,24). Atyánknak minden gyermekére érvényes vigasztaló, biztos reménységet adó ígérete az, hogy a megváltottak életében és halálában nem a bűné és a kárhozaté az utolsó szó, hanem azé a dicsőséges Krisztusé, aki a Golgotán aratott győzelme után ma a dicsőség Ura.

Urunk az örök hatalmát arra használja, hogy isteni akaratát végrehajtsa, beteljesítse. Ezt senki és semmi nem akadályozhatja meg. Krisztusban elrejtett életünkhöz a mennyben soha többet nem fér hozzá a gonosz; azt el nem veheti tőlünk, és meg sem ronthatja semmivel. Olyan isteni tények ezek, amire épül a menny felé vándorló zarándokszerege hite.

Ennek a hitnek és zarándokútnak életünket meghatározó része a Krisztusvárás. Sok ige biztat, kérlel és figyelmeztet a kitartásra (Rm12,1.kk; Zsid 12,1.kk stb). Tudja ezt legyőzött ellenségünk (Sátán) is, ezért nem várhatjuk tőle azt, hogy végleg békén hagy bennünket. Mindent megtesz azért, hogy ne lássuk Krisztust győztesnek, ne legyen bizonyosságunk abban, hogy váltságghalála örök érvényű és végleges. Tapasztalatból tudjuk: akinél a Krisztusra nézés helyett sikerült másra irányítani tekintetét, vagy ahol a Krisztuskapcsolat megerőtlenül, az a hívő ember bizonytalanná válik. Mivel a megváltottak is esendők, ezért nem magukban

kell bízniuk, és nem magukra kell építeniük örök életüket, hanem egyedül arra a Krisztusra, aki tegnap, ma és örökké ugyanaz (Zsid 13,8).

SIKLÓS JÓZSEF
NE ÚGY, MINT EDDIG!

Mintha valaki sáros csizmával
Szép, hófehér abroszra hágna,
Mintha valaki durva ököllet
Sújtana le egy szál virágra:
Úgy képes a mi bűnös szívünk
Rombolni legszebb kincseinket...
– Irgalmazz nekünk drága Urunk,
És taníts ünnepelni minket!

Már sok karácsonyt ünnepeltünk,
Csillagszóró hintette fényét,
De nem vártuk, hogy égi fények
Oszlassák el szívünk sötétjét!
Volt ajándék, terített asztal,
Zengő énekszó, ünnepélyek...
– Csak TE maradtál kívül, Jézus,
S Nélküled ment tovább az élet...

Irgalmazz nekünk, drága Jézus!
Taníts meg minket ünnepelni!
Üdvösségszerző, égi Gyermekek,
Ölelj át, hogy tudjunk szeretni.
Hadd járjunk nyitott ég alatt
És megnyíló szívünkbe lépj be,
– Hadd lássák rajtunk: Hogyan él
Jézus boldog, megváltott népe!

Krisztus győzelme nem csak megváltásunkat jelenti, hanem megtartásunkat is: „*Mert az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet*” (Lk 19,10). Hitbeli megmaradásunk tehát annak a kezében van, aki az Atya jobbán ül, és aki onnan visszajön értünk. Ennek bizonyosságát erősíti Pál apostol a Filippiben élőkben, de bennünk is: „*Mert a mi országunk a mennyekben van, ahonnan a megtartó Úr Jézus Krisztust is várjuk, aki elváltoztatja a mi nyomorúságos testiünket, hogy hasonló legyen az ő dicsőséges testéhez, amely által maga alá is vethet mindeneket.*” (Fil 3,20-21). Krisztus, mint a feltámadás első zsengeje, képviselőnként már a mennyben van, ahová előre ment, hogy helyet készítsen nekünk (Jn 14,2). Itt is azt erősíti meg Krisztus a megváltottak számára: „*ha majd elmegyek, és helyet készítek nektek, ismét eljövök és magam-*

hoz veszlek titeket, hogy ti is ott legyetek, ahol én vagyok” (Jn 14,3). Lelki harcainkban és küzdelmeinkben is biztosak lehetünk a célba érésről, és az ajándékba kapott hívő életünket sem kell féltünk, hiszen Isten hatalma őriz minket hit által az üdvösségre (1Pt 1,5), Krisztus visszajövetelére.

Krisztus visszajövele, a második advent emberi szavakkal szinte megfogalmazhatatlan öröm forrása lesz; örömmünnp, mint amikor a vőlegény és a menyasszony tartja menyegzőjét (királyi menyegző példázata - Mt 22,1-14; tíz szűz példázata - Mt 25,1-13; Jel 19,7, 22,17). Ez az öröm örökké tart majd. Ha csak erre a földi életre szólna Krisztus ígérete, akkor is csak abban az életvitelben látnánk értelmet, amit Krisztustól kaptunk ajándékba. Számunkra csak az boldog élet, amit vele élhetünk a hitben: ahol ő a legnagyobb ajándék, és benne Atyánk mindennel megajándékozott minket (Rm 8,32). Ma is így áld meg bennünket mennyei világa minden áldásával. Isten a végtelen irgalma alapján, Krisztusban és Krisztusért véglegesen és tökéletesen helyre fogja állítani a kapcsolatot Isten és ember között.

Mitől válik valóságossá és hitelessé a Krisztusvárásunk? A kérdés megválaszolása közben nem szeretnénk eltévedni, amint a történelem során sokakat megtévesztettek már saját gondolataik, érzéseik, vágyaik, vagy emberi számításuk (pl. Jehova tanúi, adventisták stb.). Krisztus visszajövetelének pontos, történelemben általunk meghatározható idejét a Szentírásban nem jelentette ki az Úr: „*Arról a napról és óráról pedig senki nem tud, az ég angyalai sem, hanem csak az én Atyám egyedül*” (Mt 24,36). Isteni titkokat fesseget véges emberi elmével az, aki Krisztus visszajövetelének pontos idejét szeretné – még ha az ígére hivatkozik is – meghatározni. De arra sem biztat a Szentírás, hogy Krisztus visszajövetelét ne vegyük komolyan, mivel úgy sem tudható pontosan, mikor következik az be. Krisztus kijelentéseket adott arról, hogy visszajövetelének lesznek jelei (Mt 25-26. fejezet). Ezért a hitben járó emberek az igéből kapnak egyértelmű útbaigazítást Krisztus visszajövetelét váró gyakorlatukra. Csüggesztő tapasztalni a világ végzetes közömbösségét, de még

a hívők fegyelmezetlen magatartását is. A 10 szűz példázata figyelmeztet bennünket a reális veszélyre: sokan várhatják Krisztust, a vőlegényt, de aki nem felkészülve teszi ezt, az nem vehet részt a Bárány menyegzőjén. Krisztusvárásunkat ezért csak Isten örök érvényű kijelentésére építhetjük, mert csak ez a várakozás nem szégyení meg.

Az Isten előtt kedves Krisztus-várás ilyen: „Azért mi is, akiket a bizonyágok ily nagy fellege vesz körül, félretéve minden akadályt és a megkörményező bünt, kitartással fussuk meg az előttünk levő küzdőteret. Nézzünk a hit elkezdőjére és bevégzőjére, Jézusra...” (Zsid 12,1-2). Krisztus nem csak elkezdte, hanem be is végzi bennünk a hit munkáját. Örökre biztosít bennünket az ő megtartó keze, akkor is, ha a látszat vagy tapasztalat mást sugall (Jn 10,28). Ezért kitartással fussunk a hit versenypályáján, ahol Krisztus tart meg igéjével és Szentlelkével. Ne tévesszük szem elől mennyei elhívásunkat, hiszen övé minden hatalom mennyen és földön, és ő velünk van minden napon a világ végéig!

A hitetlen világ – látva a hívők reménytelen várakozását – ezt kérdezi: Hol marad Krisztus eljövetele? Mivel az ateista gondolkodás számára Krisztus nem létezik, ezért minden lelkiismeretfurdalás nélkül azt állítják: hiábavaló a ti hitetek, bizodalmatok, mert nem következik be Krisztus visszajövetele,

nincs a halál után semmi. Csak az a valóság, amit a földön megszerzel magadnak, aztán vége lesz mindennek. Szerintük hiábavaló krisztusi lelkülettel és módon élni a földön. Aki így él, azt kinevetik, semmibe veszik, kigúnyolják, félreteszik. Ám bennünket mennyei Atyánk szava bátorít: „Mivelhogy azért mindezek felbomlanak, milyeneknek kell lennetek nektek szent életben és kegyességben, akik várjátok és siettetnétek az Isten napjának eljövételét... De új eget és új földet várunk az ő ígérete szerint, amelyben igazság lakozik. Azért, szeretteim, ezeket várva igyekezzetek, hogy szeplő és hiba nélkül valóknak találjon titeket békességben” (2Pt 3,12-14). Krisztus visszajövetele örökre véget vet a bűn uralmának, jelenlétének, támadásának. Végleg lezáródik az a világekorszak, amikor a gonosz árthatott az embernek, akit Isten a maga számára teremtett. Az újjáteremtés végleg helyreállítja Isten örök rendjét, aminek a megváltottak boldog részesei lesznek majd.

Jézus az erre történő készülésre figyelmezteti hallgatóit: „Ti azért legyetek készek, mert amely órában nem gondoltátok, akkor jön el az Emberfia” (Lk 12,40). Hogyan lehetünk készen arra, hogy a dicsőség Ura, Krisztus, az Atya akarata szerinti időpontban, számunkra váratlanul megjelenjen? Úgy, hogy végezzük tennivalónkat, nem hanyagul és

zúgolódva, hanem hálaadással Krisztusért, a benne kapott ajándékokért: életért, kegyelemért, az atyai házáért. Ismerek valakit, aki egyedül él és általában példás rend van a szobájában. A kérdésre, hogy miért tartja ilyen rendben és tisztán környezetét, válasza ez volt: „Jézussal együtt tehetem, Jézusnak teszem, és őt várom vissza.” Élete rendje Krisztushoz igazodik.

Ha minden tőlünk telhetőt megtettünk, gyarló emberi természetünk akkor is elcsüggeszthet bennünket. De a Szentírás bátorítása segítséget nyújt mindennapjaink harcaiban: „Azért felövezve elmétek derekát, mint józanok, tökéletesen reménykedjétek abban a kegyelemben, amelyet Jézus Krisztus hoz nektek megjelenésekor” (1Pt 1,13). Mi, Krisztust követő életben, hitben, megváltásunkban, engedelmisségünkben, az örökélet tekintetében sem magunkban bízunk. Nekünk mindenünk Krisztus. Az Atya szuverén döntéséből „ti a Krisztus Jézusban vagytok, aki bölcsességül, igazságul, szentségül és váltságul lett nekiünk” (1Kor 1,30). Ezért énekeljük bizalommal: „Emeljük Jézushoz szemünk, / Jön már királyi győztesünk, / Mennyből leszáll s együtt leszünk. / Lelkünk vigyázni meg ne szűnjön, / Felséges várástól feszüljön, / Az álmodt el, készen állj, / Krisztus-nép, jön, jön a Király!” (Ref. énekeskönyv 367. ének).

Tariska Zoltán / Pécel

A MÁSODIK ADVENT JELEI

Ámulatra méltó a Szentírásnak az a belső egysége, amivel találkozunk annak olvasásakor, akár a teljes Bibliát tekintve, akár egyes könyvei közötti kapcsolatában. Ez legjobban egy-egy speciális üzenetben fedezhető fel, mert nincs ellentmondás és homály közöttük, így pl. az utolsó idők leírásánál is. A megmutató egység oka az, hogy mind a 66 könyvnek ugyanaz a szerzője, a Szentháromság Isten, ihletője, átadója pedig a Szentlélek. Neki tetszett, hogy bizonyos dolgokat bizonyos időben jelentsen ki.

Így tetszett az Úr Jézusnak, hogy amit elmondott kereszthalála, feltámadása és mennybemenetele előtt, azt kb. 40 évvel később a Jelenések könyve megírásakor

kiegészítse, bővebben kifejtse.¹ Az egyetemes biztosítja, hogy ugyanaz az Úr szólt a Patmosz szigetén levő Jánosnak, mint aki évtizedekkel korábban a 40 évvel fiatalabb Jánosnak és társainak beszélt. Így sok hasonlóságot fedezhetünk fel Jézusnak a földi napjaiban elmondott eszkatológikus beszédei és a mennyei Jelenésekben adott kijelentése között.

Könnyen találunk példát az említett azonosságra és annak részletezésére máshol is. A Máté 25-ben az 5. vers szerint éjfélkor hangzik el a kiáltás: ímhol jön a vőlegény, jöjjetek elébe. Akkor jön el Jézus, amikor legnagyobb lesz a sötétség. A Jelenések 13. részében ábrázolt nagy nyomorúságok legne-

hezebb időszakában, amikor az antikrisztusi sötétség mindent befed, és a hívők élete szinte lehetetlenné válik (tildözés, kirekesztés, nagy nyomorúság, a Fenevad bélyege és száma a homlokokon), akkor jelenik meg a Bárány az övéivel a lelki Sionon: „És láttam, íme, a Bárány állt ott a Sion hegyén, és övele száznegyvennégyezren” (Jel 14,1).

Abban is egységes a kijelentés, hogy nem a bizonytalan jövőben beteljesedő dologként írja le a második adventet, hanem mint egy éppen bekövetkezőben lévő eseményt. Hiszen már az evangéliumok utolsó részeiben leírtaktól a végső időkben élünk: Jézus bármely órában visszajöhet. Hiszen a jelek már beteljesedtek, legfeljebb annak fokozatai nem.

Hogy milyen mértékben kell beteljesedniük, az pedig az Úr szuverén döntése.

Néhány példát vegyünk a jelek szemléltetésére.

1. Amikor az evangélium az egész világon hirdettetni fog, akkor jön el a vég (Mt 24,14). Az egész föld kifejezést mindenki szó szerint vette, pedig a Lk 2,1: „*az egész lakott földön összeírást tartanak*” – leírásakor a római birodalom határain belüli egészre gondol. Tehát beteljesedett: már jöhetne az Úr. De Istennek tetszett ezt menet közben kiszélesíteni, hiszen amikor azt mondja, hogy nincs görög és szkíta (Kol 3,11), akkor már a birodalmon kívülre való terjedésről, egy még nagyobb egészről van szó, és közben András apostol elmegy a szkítákhoz. Amikor az etióp kincstárnok megtér (Csel 8), és később Márk Afrikában misszionál, akkor nemcsak az ószövetségi ige teljeseedik be („*Etiópia sietve nyújtja ki kezét Isten felé*” – Zsolt 68,32), hanem Jézus szavai is. Mi, magyarok annak örvendezünk, hogy Pál egészen Illíriáig (Pannónia déli részéig) vitte az evangéliumot (Rm 15,19)². Az pedig, hogy Tamás Indiába ment, majd Kínába (a többi apostol világmisszióját most nem is említve) azt jelenti, hogy még az apostolok életében beteljesedett a fenti ige. Jézus már akkor is visszajöhetett volna. Az ígéretek már abban az időben beteljesedtek, de az idő előrehaladtával bővült az evangéliummal elért terület.

2. Krisztus visszajöve előtt megjelenik az Antikrisztus. Sokan erre várnak, és úgy gondolják, hogy csak azt követően jön majd vissza Jézus. Ezt elég világosan tanítja a Szentírás a 2Thessz 2,3-4-ben. De vajon nem jött még el? Hiszen maga János mondta, hogy sok antikrisztus támadt, itt az utolsó óra (1Jn 2,18). S ha ez már az ő korában megtörtént, akkor Krisztus visszajövele már nagyon aktuális.

Az apostoli időkben Nérót tartották az Antikrisztusnak. De a történelem további szakaszaiban is mindig megjelent az antikrisztusi figura, aki megfelelt a Szentírás leírásának: a bűn és törvénytelen ember, Isten helyett mutogatja magát, Krisztus helyett lép fel az ő nevében. Vajon a mindenkori pápa nem azt mondta magáról, hogy ő Krisztus helyettese, földi helytartója³ (miközben Krisztustól sohasem kaphatott volna ilyen megbízást)? Antikrisztusi sze-

mélyként szokták említeni Hitlert és Sztálint is. De az ő fellépésük nem volt elegendő arra, hogy beteljesüljön a jel, Jézus szava? Sajnos itt is megfigyelhető a fokozatos növekedés a gonoszágukban és istentelenségükben. És ki tudja, meddig lehet még növekedni ebben a műfajban? Mindez azonban állandóan arra utal, hogy el kell jönnie annak, aki majd legyőzi és a tüzes tóba veti őket (Jel 19,20).

TÜRMEZEI ÉRSÉBET ÁDVENTI EMLÉK

Ha már lehullt a hó,
s fekete földünket befodta,
hogy' szállott gyermekálmok röpte
a fényes ég felé,
az égi trón elé...
De Téged nem talált meg.

Az égi gyermeket kereste,
akiról, ha leszáll az este,
csodálatos mesék borulnak,
vágtyól égő gyermekszívekre.
Az égi gyermeket kereste
és nem talált rád, nem ismert meg...
Hiszen Te nem vagy többé gyermek.

Szétfoszlottak a régi álmok,
meghaltak a mesék.
A karácsonyfa lángjait
oltogatták hideg szelek...
Még mindig nem ismertelek.
Sok évbe telt, s ha Te nem jössz
elém,
Megváltóm, Uram, Messiásom,
ma sem ismerlek én.

Hála neked, hogy megkerestél.
Ó, most már van karácsonyom,
s ádventi, nagy csodavárásom.
Megcsaltak mind a régi álmok,
de benned nincs csalatkozásom.
Benned mindenem megtalálom.
A valóság szebb, mint az álom.

És a többi jel is beteljesültnek tűnik már: a szeretet sokakban meghidegül, hamis Krisztusok támadnak, földrengések, égi jelek, háborúk, keresztyénüldözések lesznek (Mt 24, Mk 13, Lk 19). Mindezek bizonyos mértékig már beteljesültek és állandóan teljesülnek, s közben arra mutatnak, hogy jön Krisztus, és legyőzi őket.

Sokan úgy érvelnek, hogy globálisan két jel beteljesülésével különösképpen is kell számolnunk: a hitetlenség (a hit-től való nagy elszakadás) és a kárhozat fiának megjelenése (2Thessz 2,1-12). De a történelmet szemlélve minden korban megállapítható volt a hitetlenség, és időről időre megjelent az a személy, akire a kárhozat fiának leírása ráillett. Ezért a mindenkori hívők úgy tekinthették, hogy már beteljesedtek a jelek. Így 150 körül Montanusz, a nagy entuziaszta, rajongó lelkületűl áthévülve, nyelvekenszó prófétanőitől övezve (Maximilla és Priszilla) kivonult híveinek seregében a kis-ázsiai Pepuza hegyére, és ott várták Jézust. Kr. u. 1000-ben is nagy lelkesedéssel várták az Úr eljövételét. A XIX. században is sokan ezt tették: William Miller, S. Snow, majd Ellen Gould White, az adventisták apostolai.

De, ha csak a rajongók tették volna ezt, az nem győzne meg minket. Ám azt látjuk, hogy a józan Krisztus hívők is mind így gondolkodtak, Pál apostoltól kezdve az újkori híres hívő írásmagyarázó Bengelen át egészen napjainkig, ahol a nem rajongó körökből Harold Campinget említhetjük meg⁴.

Tehát jogos volt a hívők azon várakozása, hogy még életükben visszajön Jézus. Nem alap nélküli várakozás és rajongás volt Páltól, amikor azt írta, hogy mi nem halunk meg, hanem elváltozunk; mi, akik élünk, egy szempillantásban az Úr elé megyünk (1Kor 15,51 és 1Thessz 4,17), mert Krisztus mennybemenetele óta mind-mind a már beállott utolsó időkben éltek, ami arról szól, hogy Krisztus visszajön. És megdicsőült Uruk éppen erre az éber várakozásra bízta őket, amikor ezt mondta: Íme eljövök hamar!”(Jel 22,12)

Tulajdonképpen bármikor jöhetne már, hiszen elvégezte azt a munkát, amiért Karácsonykor megszületett: elmondta tanításait, nagypénteken bemutatta egyszeri tökéletes áldozatát, és húsvétkor feltámadt. Minderről földi életútja végén, a mennyben hírt adott. Attól kezdve akármikor jöhet. Talán már jön is. De hogy mikor érkezik meg, nem tudjuk. Nem mintha az út hosszúsága miatt késne, hiszen ahogyan mennybemenetelekor egy szempillantás alatt áthatolt az egeken (Zsid 4,14), úgy

visszajöveletek is megteheti ugyan-
ezt. Azt se gondoljuk, hogy eltévedt
volna a láthatatlan valóság útvesztői-
ben, hiszen mindent ő teremtett, és ismeri
a világok egymáshoz kapcsolódás-
át. Biztosra mondta, hogy visszajön,
mert a Biblia utolsó könyvében így szól:
„Bizony, hamar eljövök” (Jel 22,20).

Egy helyen azonban valamit elárult
visszaérkezésének titkáról, arról, hogy
mi az igazi oka látszólagos késésének.
Mert ha ma jönne, többen elvesznének,
mintha később érkezne (2Pt 3,9). Addig
pedig van még egy igen kevés idő arra,
hogy megtérjünk és felkészüljünk
visszajövetelére. Hogy ne úgy találko-
zunk vele, mint ítélőbíróval, hanem
úgy, mint Megváltóval. Hiszen ő Meg-
váltóvá lehet azok számára, akik hisz-
nek benne.

Azért hát legyünk készen, mert már
régfől fogva beteljesedtek és állandóan
teljesednek a jelek. Hogy még jobban
be fognak-e teljesedni vagy sem, azt
egyedül az Úr tudja. Mindez viszont a
mi készenlétünket és várakozásunkat
nem befolyásolhatja.

Összegzés: Az utolsó idők jelei bizo-
nyos mértékben mind beteljesedtek.
Ezért a különböző korokban élő keresz-
tyének úgy gondolhatták, hogy elég sok
beteljesedés történt ahhoz, hogy ő vissza-
jöjjön, és így bármikor visszajöhetett
volna már. Ezért valójában a Krisztust-
várók egyike sem tévedett, mert Jézus
eljövele már az ajtó előtt van (Mk
13,29). Maga Jézus szólított fel minket
állandó készenlétre, mondván: „Vigyáz-
zatok azért, mert nem tudjátok, mikor
érkezik meg a ház Ura: este, éjféltkor,

kakasszóra vagy reggel. Amikor hirtelen
megérkezik, nehogy alva találjon titeket!
Amit azért nektek mondom, mindenkinek
mondom: Vigyázatok!” (Mk 13,35-37).

Alföldy-Boruss Dezső / Budapest

*

Lábjegyzet: 1. John Robinson és mások
szerint a Jelenések könyve 68 táján, Jeru-
zsálem pusztulása előtt keletkezett. John
Robinson, Wann entstand das Neue Testa-
ment? Bonifatius Verlag, Brockhaus 1986.
234, 268. o.; 2. Erősen tartotta magát a ha-
gyomány, hogy Pál apostol Délvidéken, a
mai horvátországi Szentlászlón prédikált.;
3. Az antikrisztus görög szóban az anti- elő-
tag jelentése nemcsak ellen, hanem helyett
is. Ugyanakkor a Szentírás világosan tanítja,
hogy aki Jézust képviseli, az a Szentlélek, és
nem más (Jn 16,13-15).; 4. Harold Camping,
1994? Vantage Press, New York

AZ IDŐ – IDŐK TELJESSÉGE – UTOLSÓ IDŐK – ÖRÖKKÉVALÓSÁG

Reggel fél hétkor csörög a vekker.
Ágyam szélére ülök és imádkozom:
megköszönöm Urának az elmúlt éj-
szaka nyugalmát, és kérem erejét, böl-
csességét, jelenlétét az új napra...
Hirtelen eszembe jut, hogy ma lettem
50 éves. Felötlik bennem egy-egy régi
emlék – a múlt. Aztán átsuhan a feje-
men: ki tudja hány évem van még e
földön – azaz a jövő. Majd arra gondo-
lok, hogy akárhány évem van is e
földön, ha eljön az ideje, akkor eljön
értem az Úr, az üdvösség vár, a boldog
örökkévalóság! Csakhogy ma ünnepelni
fog a családom, és velem együtt az Urat
– ez pedig a jelen.

Eszembe ötlök, hogy múltammal,
jövömmel és jelenemmel szemben, sőt
ezek felett ott trónol az élő Isten, aki
úgy jelentette ki magát a Bibliában,
mint aki örökkévaló (Jel 4,10; 1Tim
6,16). Egyik kedves énekem a Reformá-
tus énekeskönyv 285. dicsérete: „Örök
Isten, kinek esztendőik nincsenek léte-
ben...” Felfoghatatlan számomra, hogy
az ő léteben nincs múlt, jelen és jövő. Ő
nincs alávetve az időnek, de a térnek és
anyagnak sem. Egyedül róla mondható
el, hogy nem él „az idő szorításában”,
nem „jár el felette az idő”! Ő az időn

kívüli, nem úgy, mint én, illetve mi.
„Olyanok napjaid, mint a halandóé,
olyanok éveid, mint az emberé?” –
kérdézi róla Jób (10,5). Nyilvánvaló,
hogy nem! Isten az idő felett áll, amint
ezt az alábbi igék is érzékeltetik: Préd
3,1; Jel 2,21; Zsolt 31, 16; Gen 6,3.

Éppen ezért az idő nem végső valós-
ság, nem valami független, önmagában
létező istenség. A nem keresztyén euró-
pai gondolkodásban az idő önmagában
eleve létező (apriori) valóság, ami meg-
állíthatatlanul halad valahonnan valaho-
vá, s hol ezt, hol azt idézi elő az ember,
család, nép történetében. Ezért mond-
ják: „az idő begyógyítja a sebeket”, „az
idő orvosolja a bajokat”. A slágerben is
ilyen értelemben kerül elő: „Rohan az
idő, elmúlik a nyár, közeleg az ősz,
elmúlnak a szép napok hamar, jönnek a
bús, álmodozó, hűvös éjszakák... Évek
múlnak el, megállítanám, de nem lehet,
mert az idő könyörtelen vonatán fut
minden tovább.” (S. Nagy I.–Szörényi
L.–Koncz Zs.) A bibliai kijelentés sze-
rint azonban az idő nem istenség, ha-
nem az élő és örök Isten teremtménye,
elválaszthatatlanul az anyagtól és tértől!
Tehát, mi nem az idővel, hanem az
időfeletti örök Istennel számolunk.

A Bibliából tudom azt is, hogy az
örök Isten a szavával teremtett (Zsid
11,1kk). Így állt elő az anyag, azzal
együtt a tér és idő is, ezek az egymással
mélyen és szorosan összefüggő, egy-
másat átszövő titokzatos isteni teremtmé-
nyek. Teremtésükkel Isten elindította a
történelmet – aminek egy adott szaka-
szában élhetek én is. A történelem tehát
előttem is létezett, s feltehetőleg utánam
is történik még - hacsak Jézus közben
vissza nem tér a látható világba.

A Szentírásból tanultam meg azt is,
hogy Isten nemcsak létrehozta az anyag-
tér-idő mindenséget, hanem ő az, aki ezt
az egységet – kezdetből a végidőig –
áttekinti, átlátja, tökéletesen ismeri.
Ahogy a fentebb idézett ref. ének írója is
megfogalmazta: „... jelen vannak múltak
és jövődök egy tekintésedben...”. Még
összehasonlításra is méltatlan bárme-
lyikünk személye az uralkodó Istennel:
mi az időnek csak kis – térben is korláto-
zott – szeletét ismerjük, ő pedig átlátja az
egész általa létrehozott, fenntartott és
uralt tér-idő–anyag mindenséget – a kez-
detektől az újjáteremtésig –, sőt azon túl
is. Éppen ezért hitelesen tud tájékoztatni
múltról és jövőről. Hittel és örömmel
hallgatom szavát.

Hangsúlyosnak tartom, hogy Isten az, aki a tér-idő-anyagi valóság történelmét „csinálja”! Azt mondhatom, hogy gondviselő tetteinek sorozata alkotja az egyéneket, családokat, közösségeket, népeket történelmének. Tehát nem a véletlen, vagy pusztán az ok-okozat törvénye szerint következnek egymás után a különböző események, hanem Isten cselekvéseinek sorozata a történelem. Hívő emberként az Isten keze nyomát fedezhetjük fel – akár csak a zsidó emberek a próféták tevékenysége nyomán – a velünk történet-történet eseményekben. Így a történelemben – a Biblia segítségével – hittel ma is felismerhető Isten működése. (Vö. a magyar Himnusszal!) A történelmi események – vagy személyes életünk – akkor alkotnak szerves egységet, akkor simulnak egymáshoz, s nyernek értelmet, ha hittel elfogadjuk, hogy semmi nem történik a mindenség történelmének során – csak, amit Isten akart és tett. Legyen az jó vagy rossz történet, az időben végbemenő eseményeket nem személytelen erők (szerencse, balszerencse, véletlen, végzet, fátum, sors, kozmikus erők, csillagok állása) és nem is személyek (politikuskok, diktátorok, vallási vezetők, anyagi-gazdasági erők, Sátán, démoni személyek) irányítják, hanem végső soron ő, a világ kormányzója! (Jób1-2) Isten az, aki hatalmas és csodás dolgokat cselekedett, és tesz térben és időben, az anyagi világban. Ő a történelem Ura, aki az anyaghoz, térhez és időhöz kötött teremtményei közt, szuverén módon mindennek meghatározta az idejét, és azokat mindenható Úrként beteljesíti. „E világnak történeti / Lesznek akarataiból, / Nem a szerencse vezeti / Azokat csak vaktából, / Hanem úgy mennek végbe / A földön és az égbe, / Amint szájából kijönnek / Az egy fő gondviselőnek.” (RÉ 268. dics). Az egyik világbirodalom uralkodója, aki felismerte ezt a valóságot, így beszélt: „... az égre emeltem szememet, és értelmem visszatért. Áldottam a Felséget, dicsértem és dicsőítettem az örökké Élőt, akinek hatalma örökkévaló hatalom, és országa megmarad nemzedékről nemzedékre. (...) akarata szerint cselekszik az ég seregével és a föld lakóival. Nincs, aki lefoghatná kezét, és azt mondhatná neki: Mit cselekedtél?” (Dán 4,31-32). Bölcs Salamon pedig

kijelenti (Préd 3,1k), hogy mindennek megszabott ideje van, s ezzel az élő, személyes, mindenható, szerető és igazságos Istenre utal, aki elrendelte az egyes események bekövetkezésének idejét. Ő határozta meg, hogy mikor, milyen eseményekkel legyen „terhes” az idő.

JOHN MILTON: IDŐ

Repülj, irigy Idő, míg tart utad:
tereld az órák lomha lépteit,
hogy szedjék jobban ólom-lábukat,
s zabálj, amíg bendőd megtelik.
Hisz amit veszünk, pusztá semmiség
És hitvány földi lom:
Nekünk nem fájdalom, s neked sem
nyereség.
Mert majd, ha minden rossz beléd
ragadt,
S befaltad már saját falánk magad,
Reánk az üdvben öröklét köszönt,
Elhintve csöközönt,
S előnt a Kedv, mint megáradt folyó.
Mikor majd mind, ami őszinte jó
S valóban isteni,
Igazság, Béke és Szeretet fog fényleni
Az égi trón körül,
S a lelünk végre Ő elé kerül,
Kit látni egyedül üdvözítő;
Ha eltűnt rólunk minden földi szenny,
Csillagmezejét borítja ránk a menny,
S uralkodunk feletted, Sors, Halál és –
Idő.

Sőt, a Bibliából tanultam azt is, hogy Isten az, aki a teremtett mindenséget a történelmi események sín-párján feltartoztatatlanul tereli az általa meghatározott célpont, Jézus Krisztus végítéletre való visszatérése felé. Amikor a jelenlegi föld és ég majd összeomlik, de csak azért, hogy romjaiból Isten új eget és földet alkosson – olyan új tér-idő-anyag teremtményvilágot, amiben igazság és békesség lakozik, s attól kezdve örökké fennmarad, azaz vége nem lesz soha, amiben Isten lesz minden mindenkben. Tehát ez az Isten által teremtett világ (tér, idő és anyag együttese) a történelem útján egyszer elindult, és – lényeges állomásokon keresztül – tart az örökkévalóságba. Mert Isten akarja így. Amiként én is megszülettem, élek, majd meghalok, s lelkem pedig a boldog örökkévalóságba térve várja a test

feltámadását és azt, hogy az új földön és égen örökre együtt legyek az Úrral és népével. Ezt is Isten akarja így.

A teremtett világ tehát nem létezett öröktől fogva, és nem tart örökké. Vagyis nem a végtelen körforgásában létező örök valóság, aminek nincs kezdete és vége sem. Ehelyett a mostani világ a teremtéstől halad az utolsó ítélet, majd az újjáteremtés közbeiktatásával az örökkévaló és maradéktalanul boldog tökéletességbe – Isten akarata szerint.

Ennek a jelenlegi világkorszaknak, amiben a teremtéstől Jézus visszatéréseig léteztünk, van egy egészen páratlan szakasza, „az idők teljessége”. Vagyis az Atya Isten által elrendelt időszak: Jézus Krisztus földre születésének, halálának, feltámadásának és megdicsőítésének időszaka (Gal 4,2). Ez – noha rövid időszak volt – mégis sorsdöntő, kulcsfontosságú a teremtett mindenség, így az emberiség számára – ezzel számomra is azzá lett! Jézus Krisztus ugyanis ekkor szerezte meg életét és halálát árán Egyházának az Isten előtt érvényes igazságot, megszabadítva őket a törvény átkától. Tökéletes életével és áldozatával egyszer s mindenkorra elvégezte Isten népének megváltását. Sőt, ott és akkor megvetette az új világ alapját is, megváltva azt a bűneset után kimondott isteni átoktól: „Elvégeztett!” (Jn 19,30).

Fontosnak tartom megjegyezni, hogy Jézus eljövételével elkezdődött a Biblia szerint az utolsó időknek nevezett időszak is. Minden jel arra utal, hogy a szentírók tudatában voltak annak, hogy Jézus eljövételével beteljesültek az ótestamentumi próféciák, és elkezdődött az a periódus, aminek végén Jézus Krisztus dicsőségben visszatér, feltámasztja a holtakat, megtartja az utolsó ítéletet, ellenségeit örökre elkárhoztatja, megváltottait pedig üdvözíti és részeseivé teszi örökkévaló országának, az új égnek és új földnek. Eszerint az utolsó idők nem előttem állnak, hanem már abban élek. Nem tudhatom, hogy ezek pontosan hány esztendeig tartanak, és mikor történik meg az, amit Isten népe vár: a visszajövetele. Jézus eltöltött annak számolgatásától (Csel 1,7), ezért csak várom az „utolsó időt”, „ama napot”, ill. a

folytatás a melléklet után

folytatás a melléklet előtről
 „napot” – amikor visszatér, és megvalósítja mindazt, amit megígért.

Végezetre pedig Mennyei Uram volt az, aki ráébresztett arra, hogy jól teszem, ha kijelentésére figyelek, és földi életemet igyekszem azzal tölteni, aminek idejét elrendelte. Persze, ez nem mindig volt így, ma már Péter apostollal együtt vallhatom: „Mert elég nekünk, hogy életünk elfolyt idejében a pogányok akarata cselekedtük, járva feslettségekben, kívánságaink szerint, részegségekben, ivásban, utálatos bálványimádásban...” (1Pt 4,2-3). Ezek az idők „elfolyt idők” voltak, mert nem az Istennek Bibliában leírt akarata szerinti tartalommal telítődtek, hanem a saját, illetve a világ akarata szerinti tartalommal. Sok időt pazaroltam ezekre az értelmetlen, sőt káros dolgokra! Hála legyen Istennek, hogy megbocsátotta ezt! Ma

már arra törekszem, hogy többé ne emberek kívánsága szerint, hanem Isten akarata szerint éljem a testben hátralévő időt (1Pt 4,2). Tudom, hogy ehhez hittel kell az ígét kutatnom, s imádkoznom kell, hogy az Úr mutassa meg, mit vár tőlem. S ha megmutatja, akkor sokszor önmegtágadással, de követhetem tanácsát. Igyekeznem kell, hogy ne legyek lusta ember (Péld 6,6-11). Tudom és tapasztalom, hogy az Úr megérteti velem is – nem csak Izsakhár fiaival (1Krn 12,32) –, hogy minek érkezett el az ideje: a hallgatásnak vagy a szólásnak (Józs 6,10; Préd 3,7; Ám 5,13), a békességnek (Ézs 2,4; Hós 2,20; Zak 9,11) vagy a haragnak (Jel 11,18). Ismétlődően kell határoznom arról, hogy Uram határozza meg időbeosztásomat. Így lett fontos kérészé számomra is a 90. Zsoltár 12. verse: „Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jus-

sunk!”. Sokan vannak, akik úgy morzsolgatják földi napjaikat, hogy közben egyre bolondabbak lesznek, egyre nagyobb lelki sötétség honol bennük. Isten embere azt szeretné, hogy napjai múltásával egyre bölcsőbb szíve legyen, vagyis Ura fejével gondolkodjon, szemével lássa magát, a világot, az embereket és az eseményeket. Erősebb összhang legyen érzelmei és Isten érzései közt, s akarata folyamatosan azonos húron pendüljön Ura akarataival. Lelke teljesebb harmóniában legyen vele. Az így bölcsé lett bölcs szívből fakadnak az Isten akarata szerint való tiszta beszédek, helyes döntések, megnyilvánulások, jócselekedetek a hétköznapi élet forgatagában is.

Taníts, Uram, hogy így élhessem le földi napjaimat, majd érkezhessek a te országodba!

Sípos Ete Zoltán / Szeged

URALKODIK AZ ÚR!

Adventi várakozásunk öröme, hogy azt az Urat várjuk vissza, aki egyszer már itt volt, kereszthalálával és feltámadásával elvégezte megváltásunkat. Mennybemenetelétől pedig dicsőségesen uralkodik mennyen és földön, hiszen neki adatott minden hatalom. Visszajövetelét várjuk, miközben jelenlétét is tapasztaljuk, ahogyan ígérte is: „Íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Mt 28,20). Hasonlóan tapasztaljuk uralmát életünkben és majd halálunkban is. Jézusnak erről, a két jövetele között megvalósuló uralkodásáról olvashatunk a Jelenések 20,1-6. versekben. Ezt az igehelyet úgy is emlegetik, mint a millenniumról, vagyis az ezeréves birodalomról szóló igeszakaszt. A reformátorok értelmezése szerint ez az ígerész arról a bátorításról szól, hogy Jézus Krisztus uralkodik a Sátán fölött is, tehát az ősellenség hatalma korlátozott a földön. De arról is szól, hogy az övéi vele együtt uralkodhatnak a mennyben testi haláluk után.

A Jelenések könyvének irodalmi jellegzetessége, hogy szimbolikus képeket használ. Így a 20. részben az ezer esztendő a Jézus két jövetele közti időszakot, az újszövetségi korszakot is jelenti.

Az előző részben olvastuk Krisztus ellenségeinek elítéléséről, miközben a Sátán ítélete még hátramaradt. Erre tér rá a folytatásban. De ezt úgy teszi, hogy a 19. rész utolsó ítéletének idejéről visszatér Krisztus első eljövetelehez, és azzal indítja a 20. fejezetet. Nem véletlenül, hiszen így az újszövetség egyéb, Sátánra vonatkozó igehelyének megfelelően jár el, amikor Krisztus kereszten aratott győzelmének tulajdonítja a Sátán „levettetését” (Jel 12,13; Jn 12,31), „megítéltetését” (Jn 16,11), „lefegyverezését” (Kol 2,15), „megsemmisítését” (Zsid 2,14). A végző ítélet végrehajtása majd Jézus második eljövetelek történi meg, ahogyan a 10. versben olvasható, de hatalmának korlátozása már bekövetkezett, erre utal az ezer esztendőre történő megkötözése.

A Máté 12,26-29-ben olvasható példázat segít a „megkötözés” értelmezésében. Ugyanis Jézus azt mondja egy ördögös megtisztításánál, hogy ha ő, Isten ujjával, Isten hatalmával űzi ki az ördögöket, „akkor már elérkezett hozzatok az Isten országa.” Majd arról szól, hogy az erős fegyveres őrzi a palotáját, de jön a nálánál erősebb, és megkötözi. Itt egyértelműen Jézus

Krisztus dicsőséges győzelmére gondolhatunk. Jézus eljött, és a kereszten elvégzett váltságműve a Sátán hatalmának elvételét jelentette. Ez a megkötözés azonban nem a teljes mozgáskép telenséget és elítéltetést jelenti, hiszen erről a következő versekben olvastunk (7-10), másrészt az Újszövetség más igehelyei arról tesznek bizonyosságot, hogy a Sátán még működhet, csak hatalma korlátozott. Csak annyit árt, amennyit Isten megenged neki (Jel 9,1-4; Jel 12,1 kk.). A megkötözés célja, hogy többé el ne hitesse a népeket. Ez mindenképpen jelentheti az evangélium hirdetésének lehetőségét a pogányok között is (Mt 28,18-20). A János 12,20-33-ban olvassuk, hogy görögök akarták Jézus látni, és ekkor hangzott el győzelmi kiáltása: „...most vettetik ki e világ fejedelme”. Hitetése tehát nem gátolhatja az evangélium ügyét, munkáját! Az is célja a megkötözésnek, hogy a Sátán majd csak az Istentől rendelt időben hitelhesse el a népeket. Ne vezethesse abba a hatalmas, végidőben lezajló háborúba, amiről a Jel 16,14-16 és 19,19 is beszámol, ahol az Ezékiel 38-39-ből vett képpel festi le Krisztus gyülekeze-

tének világméretű nyomorúságát, szenvedését, ami a második eljövotelt megelőző időben következik be.

Az Úr uralkodása népe számára (itt a földön) az evangélium hirdetésének lehetőségét jelenti, vagyis Isten országának terjedését, győzelmét a bűnösök között. A Sátán hatalma korlátozott, mert legyőzte az Úr. Még támadhatja, bánthatja Isten népét, sőt meg is öletheti az Úr Jézus követőit. Ne feledjük, az 1. század hívő népe hihetetlen üldöztetés és szenvedés között élt a Jelenések könyve leírásakor. Az Úr előre szólott: „*E világon nyomorúságok lesz, de biztatok, én legyőztem a világot*” (Jn 16,33). Az övéi számára azonban a halálban is van reménység, mert ott is Jézus az Úr!

A Jel 20,1-3-ban Jézus földi uralmának bemutatása után, a 20,4-6. versekben mennyei uralkodásának bemutatását láthatjuk. A királyi székek már a mennyei szintéren állnak. Itt nem feltámadott testben lévőkről van szó¹, hanem a már elhunyt szentek, mártírok, hívő emberek lelkeiről, akik a mennyben vannak. „*Ezek éltek és uralkodtak Krisztussal ezer esztendeig.*” Erre, a halál utáni állapotra utal az első feltámadás kifejezés. A hívők meghaltak testileg, de élnek Krisztussal, és uralkodnak vele. A meghatározott idő erre a halál utáni és az egyetemes feltámadásig tartó ún. köztes állapotra utal, ami dicsőségében más, mint a feltámadás utáni örökkévalóság állapota.

A Jel 6,9-11-ben is, ahol az oltár alatt levő lelkeket látjuk az 5. pecsét felnyitásakor, azokról a lelkekről van szó, „*akik megölettek az Isten beszédéért és a bizonyágtételért*”. A 14,13-ban az Úrban elhunytak boldogságáról olvassunk, ami vigasztalást jelent a kivégzés előtt álló hívőknek és az elhunyt szeretteiket gyászolóknak: „*boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg mostantól fogva. Bizony, azt mondja a Lélek, mert megnyugszanak fáradozásuktól, és cselekedeteik követik őket*”. Tehát az elhunyt hívők lelkei boldogságban élnek. A feltámadás kifejezésről fontos tudnunk, hogy a Bibliában nem csak a testi feltámadásra vonatkozik, mert az a bűnös ember új életre való lelki feltámadását is jelenti (Ef 2,6; Kol 3,1)². Jézus a Jn 5,24-29-ben egyszerre beszél a lelki és a testi feltámadásról.

Viszont a Jel 20,5-6-ban egyedi módon az „*első feltámadás*” kifejezést használja az ige. Hangsúlyos tehát, hogy a folytatásban nincs szó úgynevezett második feltámadásról, hanem az egész Szentírás üzenete egyszerűen leírja az egyetemes feltámadást, aminek során a hívők és nem hívők testben egyszerre támadnak fel. De nemcsak második feltámadásról nincs szó, hanem az első feltámadást az úgynevezett második halálhoz kapcsolja. „*Boldog és szent az, akinek része van az első feltámadásban. Ezeknek nincs hatalma a második halálnak...*”. Nem sorszám-szerűen értelmezett sorrendről van itt szó, hanem állapotbeli különbségről.

A Jel 21,4-ben olvassuk, hogy egyszer majd elmúlnak az első. Az első között pedig említi a halált is, és ezután következik a második halál. Ilyen értelemben az első feltámadás állapotának is egyszer vége szakad, elmúlik³, de a hívők sorsa nem a második halál lesz, hanem a boldog, dicsőséges testi feltámadás. Az első feltámadás részesei nem részesülnek a második halálban. A 20. rész végén kiderül, hogy a második halál az Istentől való elhagyatottság, eltaszítottság örök kárhozatának állapota. A hívők fizikailag meghalhatnak, a testi halál hatalmába kerülhetnek, de a kárhozatnak, a második halálnak nem lehet rajtuk hatalma. Jézus ugyanis elhordozta az ítéletet helyettük (Jn 11,25-26).

A Lukács 20,27-40. szakasz is segít megérteni a halál utáni élet és az első feltámadás jelentését, ahol utalás történik az elhunyt hívők halál utáni állapotára. A Sadduceusok megkérdezték Jézust a feltámadásról. Ez a csoportosulás nem hitte a feltámadást és – Josephus írásaiból tudjuk – a lélek halál utáni létezését sem. Jézus válasza egyértelmű volt: „*de akik méltónak ítéltetnek arra, hogy eljussanak abba a világba és a halálból való feltámadásra, nem házasodnak, és férjhez sem mennek, sőt meg sem halhatnak többé, mert hasonlóak az angyalokhoz, és az Isten fiai, mivel a feltámadás fiai. Azt pedig, hogy a halottak feltámadnak, Mózes is megjelentette a csipkebokornál, amikor az Urat Ábrahám Istenének, Izsák Istenének és Jákób Istenének hívta. Isten pedig nem a halottaknak, hanem az élőknek Istene, mert előtte mind élet-*

ben van.” Jézus itt a feltámadással kapcsolatban, az ősatyák életére utalva mondja, hogy azok a feltámadás fiai, akik élnek. Ez ugyanaz az állítmány, mint a Jel 20-ban: „*Éltek és uralkodtak a Krisztussal*”.

Uralkodása a hívők számára halál utáni életet jelent a mennyben, sőt uralkodást, részesülést Jézus Krisztus mennyi dicsőségben és uralmában: „*és uralkodnak övele ezer esztendeig*”. A földön lehet, hogy üldözik Isten népét, a megkötözött Sátán sok mindenben árthat, de ez a nép a mennyben tovább él és uralkodik. Ez a millennium, az ezer éves királyság szimbolikus értelme. Nagy bátorítás, és vigasztalás volt ez a szenvedő, kivégzés előtt álló, mártírjait és elhunyt szeretteit gyászoló keresztyéneknek!

Pál apostol azt írja a hívőkről: „*Ezért nem csüggedünk. A mi külső emberünk romlik ugyan, de a belső napról napra megújul. Pillanatnyi könnyű szenvedésünk minden mértéket felülmúló, nagy, örök dicsőséget szerez nekünk...*” (2Kor 4,16-17).

A hívők lelke a halál után tehát nem várakozóhelyre kerül, ahol semmittevésben vár valami jobbra, hanem azonnal az Úrhoz jut (Fil 1,23)⁴. Az Úr jelenlétében, az Úrral való boldog közösségben, övele uralkodva, és közben a mennyben is papi szolgálatot végezve: „*...az Isten és a Krisztus papjai lesznek*” (Jel 20,6). A papi tiszttség életközösség az Úrral, istentiszteleti szolgálat. Amit a földön végezhetünk az Úrnak, az a szolgálat folytatódik, csak mennyi dicsőséges környezetben. Bátorító és vigasztaló, hogy a halállal csupán a hívő ember szolgálati helye változik meg (Fil 1,21-25).

A lélek alvása (tehát, hogy a lélek a meghalt emberben szunnyad) teljesen hamis gondolat. (Sajnos az adventisták tévtanítása a lélek alvásáról több hívőt is megfertőzött!) Az Úrnál levő mártírok és hívők nagyon is aktívak, és végzik a folyamatos papi szolgálatot.

A Jelenések könyve hét boldogmondásának egyike az Úr uralkodásáról szóló vigasztaló üzenetben szerepel. Már most is boldogok az elhunyt hívők, mert élnek és uralkodnak a Krisztussal ezer esztendeig, azaz Krisztus uralmá-

ban részesedhetnek. Ugyanakkor még ők is várják testük dicsőséges feltámadását. Kálvin erre utal a 2Kor 5,2. vers magyarázatában: „...a lélek boldog állapota a halál után e hajléknak a kezdete, az egyetemes feltámadás pedig e hajlék befejezése.”⁵

Ha a léleknek ilyen boldogsága lehet már a test feltámadását megelőző mennyei életben, akkor milyen lesz az, amikor majd eljön az Úr: a lélek egyesül az új testtel, és megjelenik az új ég és új föld dicsősége.

Földvári Tibor / Budapest

Lábjegyzet: 1. Az ún. Premillenarista és diszpenzácionalista nézet szerint ezen a földön megvalósuló ezeréves királyságban fog Jézus uralkodni, ahol a hívők feltámadott testben lesznek jelen és uralkodnak. Az éltek kifejezést testi feltámadásként értelmezik az e nézetet vallók.; 2. Augustinus egyházatya ebben az értelemben magyarázza az első feltámadás jelentését. Lásd A. A. Hoekema a The Bible and the future 233. oldalán a 8. jegyzetben. Eerdmans Publ. Comp. Michigan 1994.; 3. G. K. Beale: The Book of Revelation, Eerdmans Publ. Comp. Grand Rapids, Michigan 1999. 1004-1008. oldal; 4. Heidel-

bergi Káté 57. kérdés-felelete: Micsoda vizsgálódás van a test feltámadásából? Az, hogy nemcsak lelkem megy az élet után azonnal az ő fejébe, Krisztushoz, de testem is Krisztus ereje által feltámasztván lelkemmel ismét egyesül, és Krisztus dicsőséges testéhez hasonlóvá leszek. Kálvin Kiadó Budapest, 2008. 37. oldal; 5. John Calvin: Commentary on Corinthians Volume 2. Grand Rapids, MI: Christian Classics Ethereal Library 160. oldal. <http://www.ccel.org/ccel/calvin/calcom40.html>, valamint idézi A. A. Hoekema a The Bible and the future 106. oldalán Eerdmans Publ. Comp. Michigan 1994.

KARÁCSONY

Karácsony a keresztyénség egyik legnagyobb ünnepe, amikor is világszerte Jézus Krisztus születésére emlékeznek. December 25-én ünneplik, annak ellenére, hogy sokan nem ezt a dátumot tartják Jézus születésnapjának. Születésének pontos dátumáról nem tudósít minket sem a Biblia, sem pedig az óegyházi irodalom. A korai keresztyének sokáig nem is foglalkoztak ezzel a kérdéssel, hiszen az ősegyházat elsősorban a megfeszített és feltámadott Úr ünneplése, váltságahalálának hirdetése foglalkoztatta. Mivel azonban némely eretnek mozgalom kétségbe vonta Krisztus ember-voltát, az egyházatyák kénytelen-kelletlen foglalkozni kezdtek a megtestesülés tényével. Ennek továbbgondolásával került sor születésének ünneplésére is, annak ellenére, hogy a kor jeles hittudósai közül többen tiltakoztak ez ellen.

Miután a keresztyénség államvallássá lett, Jézus születésének napját hivatalos ünneppé nyilvánították. Az eseményt a 4. század kezdetétől kezdték ünnepelni, eleinte január 6-án, Epifánia néven. Karácsony ünnepe 354-ben került át december 25-re, a katolikus egyház ugyanis azzal akarta ellensúlyozni a pogány Napisten kultuszát, hogy a december 25-én végződő római Szaturnália-ünnep helyettesítésére beiktatta a karácsonyt. A pogány szimbólumoknak és szertartásoknak a keresztyén hagyományba való beillesztésével és a pogány ünnepek új vallási tartalommal való megtöltésével szerette volna a császár zökkenőmentesen áttérí-

teni a rómaiakat a keresztyénségre. Ettől fogva az egyház december 25-én ünnepli Jézus születését, január 6-án pedig a Jordán folyóban való megkeresztelését (vízkereszt ünnepe).

A karácsony december 25-én történő ünneplése Nyugaton igen hamar elterjedt, s rövid időn belül a legnagyobb keresztyén ünnepek egyike lett. Ezzel szemben Keleten hallani sem akartak a változásról, ők továbbra is január 6-át ünnepelték. Igazi áttörést Aranyszájú Szent János fellépése jelentett, aki olyan nagy hatással beszélt Krisztus születéséről a konstantinápolyi templomban,

FÜLE LAJOS NEM RETTENTETTE

Nem rettentette tőlem el a múlt,
a magasságból érettem lenyúlt,
ISTEN utánam nyújtott keze Ő:
JÉZUS A KRISZTUS,
AZ IDVEZÍTŐ.

hogy az egybegyűlt sokaságot egészen magával ragadta. Innentől kezdve az ortodox egyház is december 25-én ünnepli, kivéve az örmény keresztyéneket, akik napjainkban is vízkeresztkor emlékeznek Jézus Krisztus születésére.

A 16. században a reformáció új tartalommal töltötte meg a karácsonyt. Az emberek vallásos ünnepeiket és szertartásaikat elkezdtek otthon is ünnepelni. Kialakult egy sor karácsonyi szokás, mint például az adventi koszorú készítése, vagy a karácsonyfa-állítás. Ennek

hagyománya Németországban teremtődött meg, s innen jutott el a 19. században előbb Ausztriába, majd egész Európába, végül pedig a kivándorlókkal az Újvilágba. Idővel a karácsony megünneplése a nem vallásos családok körében is kezdett szokássá válni, a szeretet, a béke ünnepeként. Napjainkban az ünneppel együtt jár az ajándékozás, a karácsonyi zene, az üdvözlőlapok küldése, a karácsonyi ebéd, az ünnepi hangulatú tárgyakkal való díszítés, mint például a karácsonyi égők, girlandok, fagyöngyök és krisztustövisek elhelyezése.

Szimbólumait tekintve a karácsony egyébként különösen is gazdag. Legismertebb közülük a betlehemi csillag, amely ma sok helyütt a reformátusság jelképe. Katolikus berkekben elterjedt a betlehem-állítás, az örmény keresztyének körében a sátor készítése, az anglikánoknál pedig a fagyöngy-fűzér elhelyezése. A gyertyák arra emlékeztetnek, hogy Krisztus jövetelével a halál árnyékának völgyében fény ragyogott fel. Az édességek azt hivatottak szimbolizálni, hogy az Úr Jézus elhozta számunkra a bűnbocsánatot, a karácsonyfa örökzöld levelei pedig arra mutatnak, hogy örök élettel ajándékoz meg.

A karácsony szó – etimológusaink szerint – a keleti keresztyén egyház szláv nyelvéből kerülhetett a magyarba, feltehetően macedón vagy bolgár közvetítéssel. Mindkét nyelvben a *kracsun* szó Jézus születésnapjára, karácsony ünnepeére utal. Egy másik feltevés szerint e szavunk, a Kassai kódex alapján, a ma-

gyar *kerecsen(y)* szóból származik, visszautalva a karácsonnyal egy időben tartott, régi magyar szokás szerinti sólyomröptetésre. Ami bizonyos: hagyományosan magyar elnevezés a kiskarácsony és a nagykarácsony, ami a valóságban két külön ünnepet takar: nagykarácsony december 25-e, karácsony első napja, amíg kiskarácsony január 1-je, újév napja. A néphagyomány egyébként számos karácsonyhoz fűződő szokást jegyez fel, amik nem egyszer pogány elemeket, különböző babonákat, hiedelmeket foglalnak magukba.

Hazánkban a római katolikusok számára Jézus születésnapjának fénypontja a karácsony esti szentmisén való részvétel. December 24-én a családok hagyományosan böjtölnek, és csak este fogyasztják el a böjti vacsorát. Ez eredetileg alma, dió, méz és fokhagyma, amit a böjtös bableves követ, végül pedig a mákos guba. Újabban már hal, sőt töltött káposzta is kerül ilyenkor az asztalra. Másnap, december 25-én következik a karácsonyi ebéd vagy vacsora. A család, esetleg a nagyobb rokonság ilyenkor gyűlik össze, hogy együtt lakmározzanak a karácsonyi ételek bőséges választékából. Egyes vidékeken, főként falvakban elterjedt karácsonyi szokás a betlehemezés, ami több szereplős dramatizált játék. Legfontosabb eleme a betlehemi pásztorok párbeszédes, énekes játéka. Fő kelléke a templom alakú betlehem, amiben a szent család látható. A pásztorjáték szereplői a kistemplomot vivő angyalok és a három pásztor.

A keleti (ortodox) egyházak másként ünneplik Krisztus születését, mint a nyugatiak. Az ünnep középpontjában nem Jézus, hanem Mária és a születés körülményei állnak. Szenteste éjjelen égnek a tüzek a házakban, hogy elő ne jöjjenek az ún. kalikancárik (fekete ördögcsékék). Az ünneplés maga egyébként igen patriarchális: az idősebbek előjoga, hogy szétosszák az ételt és az ajándékokat. Kedvelt karácsonyi köszöntés náluk a „Krisztus megszületett”, amire a válasz: „Bizony, megszületett”. Egyes országokban (így Oroszországban is) a téli ünnepkör igen változatos képet mutat. Mára egymás mellett jól megfér benne a decemberi, nyugati típusú karácsony, és az ortodox kalendáriumhoz kapcsolódó januári ünneplés is.

A lakosság nagy része már novembertől böjtölni kezd, ami egészen karácsonyig tart. A böjt ideje alatt tilos mindennemű állati eredetű étel fogyasztása, kivéve, ha az tengerből származik. Karácsony-este az asztalra az úgynevezett *kutia*, egyfajta mézzel és mákkal ízesített zabkása kerül, ami a boldogságot és a békét szimbolizálja. Ennek elfogyasztását követően a család elmegy az éjféli misére, és utána kezdetét veszi az ünneplés. Az éjjeli lakoma során húst nem nagyon fogyasztanak, káposztát, gombalevest, babot, krumplit és hagymát annál inkább.

PECZNYÍK PÁL
JÉZUS, JÖJJ!

Jézus, jöjj: néped vár,
úgy kíván látni már
Téged, a nagy Királyt,
Atyánknak Szent Fiát!

Nem tudjuk: mikor jössz
közelebb a földhöz:
Nappal vagy éjjelen,
hófehér fellegen!

Öröm lesz nézni Rád,
tündöklő koronád.
Csodás lesz fenn az Ég,
soha nem látott még

Oly szépet a szemünk,
ha Nálad ott leszünk,
s majd Veled: légen át
elérjük Menny honát!

Az anglikán egyházban a karácsonyi készülődés már októberben megkezdődik. A bejárati ajtókat és az ablakokat fenyőággal, gyertyával, dióval, mogyoróval díszítik, fenyőfát állítanak, november elején pedig az utcák is karácsonyi pompába öltöznek. Angliában nem ismerik a szenteste fogalmát, karácsony ünnepe arrafelé december 25-ével kezdődik. Ekkor mennek templomba, és csak utána bontják ki az ajándékokat. Az ajándékbontás után következik az ünnepi ebéd, ami ott szinte elképzelhetetlen gesztenyével töltött pulyka, zöldségköret és krumplipüré nélkül. Másnap (de inkább a legközelebb eső hétfői napon) van az ún. „dobozoló nap”, ami a szegényebb

sorsúak megajándékozásának napja. Az ünnep elmaradhatatlan eseménye a királynő – aki egyben az anglikán egyház feje és a hit védelmezője is – hagyományos karácsonyi beszéde.

A protestáns egyházak karácsonykor kizárólag Jézus születésére emlékeznek. Náluk Jézus édesanyjának, Máriának közel sincs olyan központi szerepe, mint a római katolikusoknál. A református, evangélikus vallás nem a kis Jézuskára koncentrál, hanem a Megváltó egész életére és munkájára. Isten szeretetéről emlékeznek meg a gyülekezeti és családi közösségben. Vallják: a karácsony a szeretetről szól, az Istennek emberszeretetéről, valamint a család, a gyülekezet, a haza szeretetéről. Az ehhez fűződő népszokások tájanként változnak. Egy dolog azonban közös: az ünnep minden szép kelléke mögött mindenki ugyanarra gondol. Arra, hogy hálásak az Istennek, amiért elküldte egyszülött fiát, Jézus Krisztust, aki életével és halálával megváltotta őket bűneikből, és üdvösséget ajándékozott nekik.

A nem vallásos, de keresztyén kultúrkörbe tartozók számára a karácsony inkább a szeretetet, a családi együttléteket hivatott szimbolizálni. Elterjedt szokásá vált ilyenkor megajándékozni egymást. Az üzletek és áruházak a szentestét megelőző hetekben igyekeznek kihasználni az ajándékozás szokását, és reklámdömpinggel próbálják bevételüket többszörözni – ezzel mintegy fogyasztási lázzá torzítva a szép ünnep hagyományos és valódi lényegét. Az igazi karácsony ugyanis nem az ajándékokról, hanem az ajándékozó Jézus Krisztusról szól. Ő a legnagyobb ajándék, aki önmagát ajánlotta fel, hogy mindazoknak, akik hisznek benne, életük legyen. Legyen ilyen, benne bővölködő karácsonyunk!

Margit István / Pécel

„... a legfőbb különbség a mi vallásunk és minden másoké közt, hogy mi tudjuk, hogy az Isten beszélt hozzánk, és biztos a meggyőződésünk arról, hogy a próféták nem az ő eszűktől beszéltek, hanem, mint a Szent Lélek eszközei, csak hirdették azt, ami a mennyből rájuk bízott.”
(Kálvin János)

A Biblia Szövetség éves programja (tervezet)

(központi szervezésben – a körzetek programja nélkül; a Pécelen kívüli bibliaiskolai program külön lapon)

– 2013 –

JANUÁR

12. bibliaiskola 4. (Pécel)
13. fontos kérdések (Bp. Nagyváradi tér, 17 óra)
26. előadás nőknek (Bp. Nagyváradi tér)

FEBRUÁR

9. bibliaiskola 4. (Pécel)
10. fontos kérdések (Bp. Nagyváradi tér, 17 óra)
18-22. berekfürdői lelki konferencia (Berekfürdő) ☒
23. előadás nőknek (Bp. Nagyváradi tér)

MÁRCIUS

9. bibliaiskola 4. (Pécel)
10. fontos kérdések (Bp. Nagyváradi tér, 17 óra)
14-17. ifj. szolgálók továbbképzése (?) ☒
23. ifj. hitmélyítő találkozó (Pécel)
23. előadás nőknek (Bp. Nagyváradi tér)

ÁPRILIS

6. csendesnap (Mátészalka)
6. 30+ fiatal felnőttek találkozója (Pécel)
8-12. vezetők és szolgálók konferenciája (Pécel - meghívással)
9. tanácsülés (Pécel)
14. fontos kérdések (Bp. Nagyváradi tér, 17 óra)
20. bibliaiskola 4. (Pécel)
27. előadás nőknek (Bp. Nagyváradi tér)

MÁJUS

1. éves közgyűlés és konferencia (Bp. Nagyváradi tér)
11. bibliaiskola 4. (Pécel)
12. fontos kérdések (Bp. Nagyváradi tér, 17 óra)
25. előadás nőknek (Bp. Nagyváradi tér)

JÚNIUS

1. családi nap (Pécel)
8. bibliaiskola 4. (Pécel)
23-28. konferencia házaspároknak Szépalmán ☒ **
24-28. konferencia lelkészeknek (Pécel) ☒
29. tanácsülés (Pécel)

JÚLIUS

- 1-5. konferencia pedagógusoknak (?) ☒
1-5. 10-13 évesek tábora (Pécel) ☒
? kerékpáros tábor 13 év feletti lányoknak (?) ☒
? kerékpáros tábor 13 év feletti fiúknak (?) ☒
15-20. állami otthonos lányok tábora (Pécel) ☒
22-27. lelki konferencia (Pécel) ☒
? kenus tábor fiataloknak (?) ☒

AUGUSZTUS

- 5-9. ifjúsági angol tábor (Pécel) ☒
17-21. hitben járó fiatalok tábora/képzése ☒
18. konferencia Nyíregyházán (ref. templom)

SZEPTEMBER

7. családi nap (Pécel)
8. fontos kérdések (Bp. Nagyváradi tér, 17 óra)
9-13. lelki konferencia ☒
14. bibliaiskola 4. évf. (Pécel)
21. 30+ fiatal felnőttek találkozója
28. tanácsülés (Pécel)

OKTÓBER

5. csendesnap (Debrecen)
5. ifj. hitmélyítő konferencia (Pécel)
12. bibliaiskola 4. évf. (Pécel)
13. fontos kérdések (Bp. Nagyváradi tér, 17 óra)

NOVEMBER

- 3-8. konferencia orvosoknak (Szépalma) ☒
9. őszi körzeti konferencia (Miskolc, Egyh.k. Székh.)
9. bibliaiskola 4. évf. (Pécel)
10. fontos kérdések (Bp. Nagyváradi tér, 17 óra)
16. őszi körzeti konferencia (Bp.-Torockó téri ref. templom)
18-22. berekfürdői lelki konferencia ☒
30. tanácsülés (Pécel)

DECEMBER

8. fontos kérdések (Bp. Nagyváradi tér, 17 óra)
14. bibliaiskola 4. évf. (Pécel)
31. szilveszteri program (Pécel)

Jelmagyarázat:

☒ – részvétel csak előzetes jelentkezés visszaigazolása után
Bp. Nagyváradi tér – Nagyváradi téri református templom

** – A Bibliai Házasság gondozó Szolgálattal közös szervezésben

? – pontosítás a Biblia és Gyül. folyóirat 2013. évi húsvéti számában

**„Jöjjetek, örvendezzünk az Úrnak, vigadozzunk
szabadításunk kösziklájánál
Ménjünk eléje hálaadással, ujjongjunk neki
zengedezve. Mert nagy Istén az Úr,
nagy király minden isten fölött.
Jöjjetek, hajoljunk meg, boruljunk le, essünk térdrre
az Úr, a mi alkotónk előtt! Mert ő a mi Istenünk, mi
pedig legelöljének népe és kezének juhaink.”
(Zsoltár 95,1-3. 6-7)**

*A közölt program előzetes terv, ezért a változás objektív vagy szubjektív okokból lehetséges,
de erről folyamatosan tájékozódhat a Biblia és Gyülekezet c. folyóiratból, illetve a www.bibliaszov.hu honlapról.*

Fontos! 2013. évi programra januártól fogadunk el jelentkezést!

– Biblia Szövetség, H-2119 Pécel, Kálvin tér 2/B; Tel./fax: (36) 06-28/452-334; e-mail: bsz@bibliaszov.hu –

TUDNIVALÓ A BIBLIA SZÖVETSÉG PROGRAMJAIRÓL

A meghirdetett előadások, konferenciák nyitottak, azokon bárki (életkorának, nemének, hitbeli elkötelezettségének vagy családi állapotának megfelelően) részt vehet. Programjainkat a protestáns keresztyén hitvallások és a keresztyén etikai rend szellemében szervezzük és tartjuk.

Azokat a szervezett alkalmakat módon megjelöltük, ahová csak előzetes jelentkezés alapján fogadunk résztvevőket.

Akkor érvényes a jelentkezés, ha a részvételi szándékot írásban (név, lakcím, életkor) a kért jelentkezési helyen bejelenti, és azt a megjelölt összegű jelentkezési előleg megfizetésével megerősíti.

A jelentkezéseket visszazagadjuk, a részletes tudnivalót a program kezdete előtt 1-2 héttel előbb elküldjük. Jelentkezési előleget nem tudunk visszafizetni! Az esetleges programváltozás esetén a jelentkezetteket írásban értesítjük, részükre az előleget visszafizetjük.

A többnapos programok a részvételi díj, a szállás-tisztálkodás, napi háromszori étkezés (egyszer meleg étel), az előadásokon, szemináriumokon való részvétel költségét tartalmazza. Az utazás, az esetleges egyéb helyben fogyasztás költségét (üdítők, telefon) külön kell megfizetni. A résztvevők Bibliát, jegyzetfüzetet hozzanak!

A péceli programhelyek megjelölés a Biblia Szövetség székházára vonatkozik. A résztvevőket 2-3 ágyas szobákban helyezük el. A **péceli programokra** – szállás igénybevételéhez – **ágyaneműt kell hozni!** Aki ágyaneművel nem rendelkezik, 500,- Ft mosatási díjat fizet.

Jelentkezési előleg: program-nap x 1.000,- Ft/személy. Befizethető a BSz pénztárába, átutalással az OTP Bank 11742331-20002279 számlára, a Biblia Szövetség sárga csekkjén, vagy rózsaszínű postai utalványon. Mindig közölni kell a befizetés célját!

I. BIBLIAISKOLA PÉCELEN (4. évf.) (Időpontok a folyóiratban közöltek szerint)
Erre a speciális bibliaiskolai szakképzésre az alapképzést befejező (bizonyítványt kapott) hallgatókat várjuk, akiket személyre szóló levélben értesítünk a részletekről és a részvétel feltételeiről.

II. IFJÚSÁGI VAKÁCIÓ

A) 10-13 éves fiúknak – lányoknak: júl. 1-5., (Pécel), költség egyeztetés alatt
B) 13-20 éves lányoknak (kerékpáros tábor): időpont, helyszín, költség egyeztetés alatt

C) 13-20 éves fiúknak (kerékpáros tábor): időpont, helyszín, költség egyeztetés alatt
D) Hitben járó fiatalok tábora/képzése (16. életévétől): aug. 17-21., ktg. és helyszín egyeztetés alatt

E) Kenus tábor fiataloknak: időpont, költség és helyszín egyeztetés alatt
F) Ifjúsági angol nyelvű tábor: aug. 5-9. (Pécel), költség a részvétel módjától függő
Jelentkezni az (A – F) ifjúsági vakációra a Biblia Szövetség címén (lásd lent!), 5.000,- jelentkezési előleg egyidejű befizetésével lehet. **E)** feltétele az úszni tudás.

G) Állami otthonos vagy nehéz családi körülmények között élő lányoknak: júl. 15-20. (Pécel) A tábor költségei biztosításához adományokat kérünk és hálásan fogadjuk!

A közöltek tájékoztató jellegűek, meghirdetésük kifejezi a Biblia Szövetség szándékát a programok megszervezésére. A végleges hely, idő és költségtérítés adatait várhatóan a Biblia és Gyülekezet 2013. év húsvétli számában és márciustól a BSZ honlapján (www.bibliaszov.hu) közöljük.

III. KONFERENCIÁK FELNŐTTEKNEK

I) Lelkigondozói hét Berektördön (Megbékélés Háza),

– február 18-22. vezeti: Zila Péter, költség: várhatóan 25.000,- Ft/személy

– november 18-22. vezeti: Zila Péter, költség: várhatóan 25.000,- Ft/személy

J) Konferencia lelkészeknek: június 24-28. (Pécel), vezeti dr. Sípos Ete Álmos, költség 20.000,- Ft/személy

K) Pedagógus konferencia: júl. 1-5., vezeti: Dr. Viczián Miklós, költség, helyszín kialakítás alatt

L) Konferencia orvosoknak: nov. 3-8. (Szépalma) vezeti: dr. Sípos Ete Álmos és dr. Erdélyi Judit, költség kialakítás alatt

M) Konferencia leiki programmal

– július 22-27. (Pécel) vezeti: Benedek Csilla költség: 20.000,- Ft/személy/konferencia – szept. 9-13. (Mátraháza), költség kialakítás alatt

N) Házaspároknak: jún. 23-28. (Szépalma) vezeti: dr. Pálhegyi Ferenc, költség kialakítás alatt Élettársakat nem, csak házastársakat fogadjunk!

Az I) – N) programokra jelentkezni a Biblia Szövetség címén lehet (ld. lent!), 5.000,- Ft/személy előleg befizetésével.

*

A meghirdetett programokra mindenkit (a közölt felételek szerint) szeretettel várunk. Érdéklődni munkanapokon, hivatali időben a **(06) 28/452-334/113** (Benedek Csilla) telefonon, faxon; e-mailen: **bsz@bibliaszov.hu**, vagy a **Biblia Szövetség, 2119 Pécel, Kálvin tér 2/B** postacímre lehet. A változtatás lehetőségét fenntartjuk.

Előadás-sorozat nőknek a Bp. Nagyvárad téri református templomban, 2013-ban
„A CSEND NAPJAI” címmel

január 26.: „Csendesedjetek el!” (Zsolt 46,11) – dr. Varga Katalin

február 23.: „...és lett nagy csendesség” (Mk 4,39) – Zila Péterné

március 23.: „Imádságot ad számba...” (Zsolt 42,9) – Somogyiné Ficsor Krisztina

április 27.: „Csendes vizekhez terelget...” (Zsolt 23,2) – Vincze Márta

május 25.: „Csendes lélek, csendes élet” (1Thessz 4,11) – Weber Istvánné

Előadás-beszélgetés-ismerkedés 10-15 óra között.

Az érdeklődő hölgyeket szeretettel várják!

BUDAPESTI BIBLIAISKOLA

(2013. év)

Budapest bibliaiskolai tanfolyamok szervezője:

Csapkovics Bertalan, tel.: 06-30/757-1873

BUDAPEST – 2013-BAN INDULÓ ÚJ ÉVFOLYAM:

szept. 14. – 1. r. – Ósz.

okt. 12. – 2. r. – Ósz.

nov. 9. – 3. r. – Ósz.

dec. 14. – 4. r. – Ósz.

BUDAPEST – 2012-BEN INDULT ÉVFOLYAM:

jan. 12. – 5. r. – Ósz.

febr. 9. – 6. r. – Ósz.

márc. 9. – 7. r. – Újsz.

ápr. 13. – 8. r. – Újsz.

máj. 11. – 9. r. – Újsz.

jún. 8. – 10. r. – Újsz.

szept. 14. – 11. r. – B. teol. I.

okt. 12. – 12. r. – B. teol. II.

nov. 9. – 13. r. – Herm. I.

dec. 14. – 14. r. – Herm. II.

BUDAPEST – 2011-BEN INDULT ÉVFOLYAM:

jan. 12. – 15. r. – Dogm. I.

febr. 9. – 16. r. – Dogm. II.

márc. 9. – 17. r. – Dogm. III.

ápr. 13. – 18. r. – Etika I.

máj. 11. – 19. r. – Etika II.

jún. 8. – 20. r. – Gyak. ker.

szept. 14. – 21. r. – Apol. I.

okt. 12. – 22. r. – Apol. II.

nov. 9. – 23. r. – Szem. ev. I.

dec. 14. – 24. r. – Szem. ev. II.

BUDAPEST – 2010-BEN INDULT ÉVFOLYAM:

jan. 12. – 25. r. – Gyül.ép. I.

febr. 9. – 26. r. – Gyül.ép. II.

márc. 9. – 27. r. – Lelkigond. I.

ápr. 13. – 28. r. – Lelkigond. II.

máj. 11. – 29. r. – Lelkigond. III.

jún. 8. – 30. r. – Gyül.ép. III.

BUDAPEST – 4. ÉVF. – PÉCELI HELYSZÍNNEL:

jan. 12. – Gyak. missz. I.

febr. 9. – Gyak. missz. II.

márc. 9. – Gyak. missz. III.

ápr. 20. – Missziológia I.

máj. 11. – Missziológia II.

jún. 8. – Missziológia III.

BUDAPEST – ÚJ 4. ÉVF. – PÉCELI HELYSZÍNNEL:

szept. 14. – Egy. egyh.tört. I.

okt. 12. – Egy. egyh.tört. II.

nov. 9. – Magyar egyh.tört. I.

dec. 14. – Magyar egyh.tört. II.

A budapesti bibliaiskola más, kihelyezett tanfolyamoktól eltérő feltételekkel működik, ezért kérjük, hogy aki ezen a tanfolyamon szeretné pótolni elmaradását, az mindenképpen előzetesen egyeztessen

Csapkovics Bertalan bibliaiskolai munkatárssal!
(tel.: 06-30/757-1873, e-mail: info@bpbibliaiskola.hu)

BIBLIAISKOLAI TANFOLYAM

(ALAPKÉPZÉS – 2013. év)

BÉKÉS MEGYE (VÁLTOZÓ HELYSZÍNNEL):Szervező: Pentaller Attila, tel.: 06-20/549-5457

jan. 19. – 19. r. – Etika II.

márc. 23. – 20. r. – Gyak. ker.

DEBRECEN:Szervező: Szegedi Kálmánné, tel.: 06-30/618-0633

jan. 19. – 20. r. – Gyak. ker.

MISKOLC:Szervező: Tima László, tel.: 06-20/440-4419

jan. 19. – 13. r. – Herm. I.

márc. 30. – 14. r. – Herm. II.

máj. 25. – 15. r. – Dogm. I.

szept. 7. – 16. r. – Dogm. II.

okt. 19. – 17. r. – Dogm. III.

nov. 30. – 18. r. – Etika I.

MÁTÉSZALKA:Szervező: Dr. Makrai Tibor, tel.: 06-30/626-3145

febr. 2. – 9. r. – Újsz.

ápr. 20. – 10. r. – Újsz.

máj. 25. – 13. r. – Herm. I.

aug. 31. – 14. r. – Herm. II.

okt. 19. – 11. r. – B. teol. I.

dec. 7. – 12. r. – B. teol. II.

SZÉKESFEHÉRVÁR:Szervező: Somogyiné Gyüre Mária, tel.: 06-30/418-5349

jan. 26. – 6. r. – Ósz.

ápr. 6. – 7. r. – Újsz.

jún. 1. – 8. r. – Újsz.

szept. 7. – 9. r. – Újsz.

okt. 19. – 10. r. – Újsz.

nov. 23. – 11. r. – B. teol. I.

(SZAKKÉPZÉS – 2013. év)

DEBRECEN:Szervező: Szegedi Kálmánné (06/30-618-0633)

márc. 2. – Gyül.ép. I.

máj. 4. – Gyül.ép. II

szeptember 7. – Apol.

nov. 30. – Szem. ev. I.

BÉKÉS MEGYE (VÁLTOZÓ HELYSZÍNNEL):Szervező: Pentaller Attila (06/20-549-5457)

máj. 25. – Apol.

szept. 7. – Szem. ev. I.

okt. 5. – Szem. ev. II.

nov. 16. – Lelkigond. I.

A tanfolyamra mindig a megnevezett szervezőnél kell jelentkezni.

A tanfolyamokra a résztvevők bejárnak, és mindenki önellátó.

SZILVESZTER

Kedves Fiatalok!

Idén is várunk benneteket a Biblia Szövetség ifjúsági szilveszterére. Ha elmúltatok 15, de még nem vagytok 30, és gyülekezetekben nincs lehetőség fiatalok között ünnepelni, akkor nálunk a helyetek.

Lesz sok közös játék, jó társaság, vidámság, jókedv, étel-ital, áhítat, éjfélkor Himnusz, majd további fakultatív programok az Újév első óráiban (tűzijátéknézés az udvaron, társasjátékok, film stb.)

A program dec. 31-én este 18 órakor kezdődik, és másnap reggel közös reggelivel zárul.

Alvási lehetőséget korlátozott számban tudunk biztosítani, ezért kérünk, hogy jelezzétek a jöveteli szándékot e-mailben, vagy telefonon!

A programon való részvétel ingyenes, de kérjük, hogy hozzátok egy-egy doboz üdítőt és házi készítésű süteményt!

Előzetes jelentkezés (hogy tudjuk, hány főre számíthatunk): bsz@bibliaszov.hu vagy **06-28-452-334**

Helyszín: a BSZ székháza (2119 Pécel, Kálvin tér 2/b)

Várjuk a jelentkezést! Hozzátok barátaitokat is! :)

A szervezők

TÁJÉKOZTATÁS A TÉRÍTÉSI ÉS ELŐFIZETÉSI DÍJRÓL

(Biblia és Gyülekezet, 2013. év)

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a 2013. évben folyóiratunk eladási ára továbbra is 350,- Ft/példány.

Az előfizetői árat ezzel szemben (az utóbbi években jelentősen megnövekedett postai és nyomdai költségek miatt) kénytelenek vagyunk emelni.

Magyarország területén egy példány

2.500 Ft/év – előfizetéssel

Csoportos előfizetés esetén (legalább tíz példány) az előfizetés díja példányonként 2.200 Ft/év

Külföldre európai országokba: 4.800 Ft/év;

tengeren túlra: 5.900 Ft/év

Előfizetést a folyóirathoz mellékelt ÉBA utalványon, illetve ezen a folyószámlasszámon fogadunk el:

Ébredés Alapítvány 11742331-20003610

Sajnos a külföldre történő postázás egyre nagyobb kihívás elé állítja alapítványunkat. Ezért továbbra is hálásan fogadunk támogatást, ami segítséget jelent ahhoz, hogy a határon túl élő testvéreink, akik nem tudják vállalni az előfizetést, továbbra is hozzájussanak lapunkhoz. Névre szóló támogatásnál közöljék a kedvezményezett pontos nevét és címét. Ennek hiányában a „külföld” megjelölést használják!

(*Kiadó*)

FONTOS KÉRDÉSEK

A Biblia Szövetség Fontos kérdések előadásorozata:

– január 13.: **Miért és hogyan ünnepeljük a vasárnapot?**

– február 10.: **Mikor érett valaki a házasságra?**

– március 10.: **Minden hazugság bűn?**

*

Az előadás 17 órakor kezdődik a Budapest, Nagyvárad téri ref. templomban (VIII. ker. Üllői út 90.), amit beszélgetés követ. Mindenkit szeretettel várnak a szervezők!

Halottaink:

† Bertalan Sándorné (1933) Hajdúböszörmény,

† Simon Józsefné (1932) Ráckeve,

† Tóth Sándorné (1936) Mezőtúr.

A nem várt hírek közé tartoznak szeretteink haláláról küldött értesítések. Mi mégis hálás emlékezéssel, elfogadással és a feltámadás reménységével kívánjuk Isten vigasztaló, erősítő áldását a hozzátartozóknak. Testvéreink emléke legyen közöttünk is áldott! ■

Habár számunkra, keresztyének számára nincs kiemelt és meghatározó jelentősége az új esztendő beköszöntének, a hálás számadás lehetőségét viszont a december mindig megteremti. Köszönjük az Úrnak, hogy méltónak tartotta a Biblia Szövetséget a nevében és áldásával történő munkálkodásra. Köszönjük szolgatársaink és támogatóink nevében is Jézusunk irgalmas szeretetét, köszönjük, hogy szolgálhattuk őt 2012-ben is.

Soli Deo Gloria!

VENYERCSÁN LÁSZLÓ

FORDUL AZ ÉV

Ismét határ-küszöbhez értünk,

fénylő, nagy mérföldkő vakít.

Az úton bár ködös a messzeség,

Titkokat őriz az új év.

Ám menni kell, távlatok hívnak,
éleg ha térdünkön megpihenhetünk,

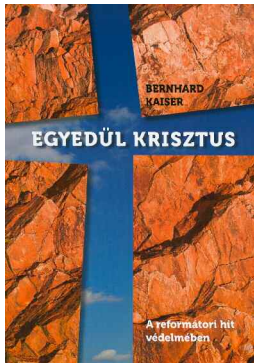
magához von a messzi ég,

s jeleket az évszakok írnak...

**A felvételek az őszi,
budapesti csendesnapon
készültek
(fotó: Margit István)**

AZ ÉBREDÉS ALAPÍTVÁNY AJÁNLATA 2012-BEN

Bernhard Kaiser: Egyedül Krisztus (A reformátori hit védelmében)

„Kaiser professzor írása nem valamiféle teológiai újítás akar lenni, nem a minden áron újat mondani akarás szándékával született, mivel ő nem egyebet tesz, csak visszatér a hit általi megigazulás és megszentelődés reformátori, közelebbről kálvini tanításához úgy, hogy feltárja annak bibliai gyökereit. Kálvinhoz nyúl vissza, aki szigorúan ragaszkodott ahhoz a bibliai kijelentéshez, miszerint a bűnös ember megigazulása, megszentelése, üdvössége, bűn feletti győzelme és feltámadása is Krisztusban már adva van. Ezt a Krisztus által elvégezett tökéletes váltságot a Szentlélek ellenállhatatlan munkája alkalmazza az emberre.” (Részlet dr. Sípós Ete Álmos előszavából)

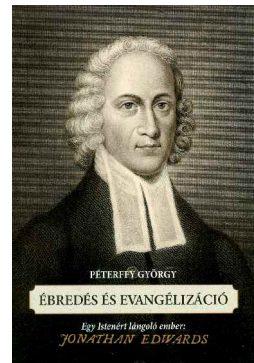
Ár: **1.450 Ft** (lelkészeknek, teológusoknak árkedvezményel)

Dr. Erdélyi Judit – Dr. Szabó Andrea: Gyógyítás vagy ámítás? (Célkeresztben a homeopátia)

„A homeopátiás szerek népszerűsége, elterjedtsége napról napra növekszik. A gyógyszer-tárban első alkalmazásra ajánlják a homeopátiás köhögéscsillapítót, az illatszerüzletben pedig a többi fogkrém mellett ott sorakozik a homeopátiás változat is, szinte észrevehetetlen jelöléssel. A megtévesztés lelke által uralt korunkban a szerzők írásai nagy segítséget jelentenek a tájékozódásban.” (Részlet dr. Makrai Tibor előszavából)

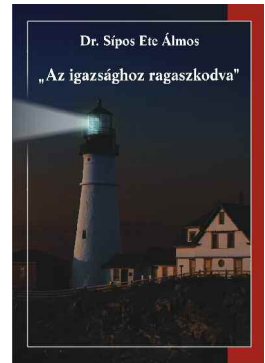
Ár: **350 Ft**

Péterffy György: Ébredés és evangélizáció (Egy Istenért lángoló ember: Jonathan Edwards)

„Péterffy György református lelkész-teológus az Ige tanulmányozása közben ugyanabba a vonzásba került bele, amibe Jonathan Edwards is, ez szabja meg életét, gondolkozását, teológiai munkásságát. Jelen kis kötete hézagpótló, irányadó, az ébredésre felhívó mű, mély lelki, intellektuális teológiai munkásságra ösztönöz.” (Részlet Alföldy-Boruss Dezső előszavából)

Ár: **350 Ft**

Dr. Sípós Ete Álmos: „Az igazsághoz ragaszkodva”

A kötet számadás arról, hogy a szerző több évtizedes biblia-tanulmányozás, valamint lelkipásztori szolgálat kudarcai-sikerei során végül milyen bibliai igazságok hangsúlyozását tartja fontosnak ahhoz, hogy az igehirdetés szolgálata és a keresztyén ember személyes lelki élete megújuljon, fejlődjön. Írását végigkíséri az a gondolat, hogy a Krisztus-követés minden keresztyén embert arra az alázatra kötelez, hogyha őt valaki a Bibliából jobbra tanítja, annak kész legyen engedni. Ár: **500 Ft**

KARÁCSONYI AKCIÓ

Még kapható a **Békesség című kazetta** a Budapest-Nagyvárad téri Egyházközség kórusának karácsonyi ének-zenei anyagát tartalmazza. Az összeállítás Fütőné Sípós Tünde munkája. A kórust öttagú kamarazenekar kíséri, de felhangzanak szólóénekek is. A kazetta ára: **200,- Ft**

Kiadványaink megrendelhetők telefonon, faxon, e-mailben, de internetes boltunkon keresztül is (www.bibliaszov.hu). Egyéni megrendelőinket 10.000,- Ft fölötti vásárlás esetén a karácsony-húsvéti időszakban ajándék-kísérővel jutalmazzuk.

*

**Elérhetőségünk: ÉBREDÉS ALAPÍTVÁNY, 2119 Pécel, Kálvin tér 2/b;
Tel./Fax: (28) 452-334; E-mail: bsz@bibliaszov.hu; imargit@bibliaszov.hu**

A **Biblia és Gyülekezet** című folyóiratra a **11742331-20003610** számlaszámon vagy postai utalványon lehet előfizetni
Az előfizetési díj **2013-ban**: *belföldre*: 2.500,- Ft/év; (2.200,- Ft/pld. 10 pld. felett); *külföldre*: - *európai országokba*: 4.800,- Ft/év;
- *egyéb országokba*: 5.900,- Ft/év. Az előfizetés nélküli árus példány ára 350,- Ft. A folyóirat megjelenik negyedévenként.

A Biblia és Gyülekezet szerkesztősége és kiadóhivatala: a Biblia Szövetség címen
Kiadja a Biblia Szövetség megbízásából az Ébredés Alapítvány, felelős kiadó: *Szabó László*

Biblia Szövetség címe: H-2119 Pécel, Kálvin tér 2/B Telefon/fax: 06 (28) 452-334 Internet: www.bibliaszov.hu E-mail: bsz@bibliaszov.hu
felelős szerkesztő: *dr. Sípós Ete Álmos*; szerkesztő: *dr. Mikolicz Gyula*; tördelés: *Horváth Mária*

fotó: *Margit István*; címlap: „Zengjen hálaének!” – BSZ őszi csendesnap; a mellékletet összeállította: *Horváth Mária*

Kéziratokat nem őrünk meg, és nem küldünk vissza! Folyóiratunk legközelebb 2013. húsvét előtt jelenik meg. Lapzárta: 2013. február 01.

Nyomtatás: M és M Goldprint Kft. 1107 Bp., Mázsza u. 3. – HU-ISSN 0866-2932